

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Bakalářská práce
LGBT hnutí v USA
Karolína Jeníková

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Mezinárodní teritoriální studia

Studijní obor Mezinárodní vztahy – britská a americká studia

Bakalářská práce

LGBT hnutí ve Spojených státech

Karolína Jeníková

Vedoucí práce:

Mgr. et Mgr. Jana Kašparová

Katedra anglického jazyka

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2015

Ráda bych tímto poděkovala vedoucí práce, Mgr. et Mgr. Janě Kašparové za cenné rady, vstřícnost a trpělivost při vedení mé bakalářské práce.

Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. JEDNOTLIVÁ LGBT HNUTÍ V USA.....	7
2.1. “GAY LIBERATION FRONT“ (GLF).....	7
2.1.1. Před Stonewallem.....	7
2.1.2. Stonewallský incident.....	9
2.1.3. Po Stonewallu.....	11
2.1.4. “Gay Liberation Front“ (GLF).....	12
2.1.5. GLF a média.....	13
2.1.6. “Gay Activist Alliance“ (GAA).....	14
2.1.7. Americká psychiatrická asociace a homosexualita.....	16
2.2. “AIDS COALITION TO UNLEASH POWER“ (ACT-UP).....	18
2.2.1. Epidemie AIDS v New Yorku.....	18
2.2.2. “AIDS Coalition to Unleash Power“ (ACT-UP).....	21
2.3. “HUMAN RIGHTS CAMPAIGN“ (HRC).....	26
2.3.1. Nadace HRC.....	26
2.3.2. HRC večere.....	30
2.3.3. Současná práce HRC.....	32

3. “DON’T ASK, DON’T TELL“ (DADT).....	33
3.1. KAMPAŇ ZA ZRUŠENÍ DADT.....	35
3.2. ZRUŠENÍ DADT.....	38
3.3. TRANSSEXUÁLOVÉ V ARMÁDĚ USA.....	40
4. DISKRIMINAČNÍ OPATŘENÍ V USA	41
4.1. ZÁKONY O SODOMII	41
4.2. DRUHÝ DODATEK V COLORADU	43
4.3. “DEFENSE OF MARRIAGE ACT“ (DOMA)	48
5. ZÁVĚR.....	51
6. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	55
7. RESUMÉ.....	62

1. ÚVOD

LGBT hnutí vznikala ve Spojených státech Amerických od padesátých let dvacátého století, ale jejich hlavní rozmach začal v letech sedmdesátých, kdy došlo k prvním národním akcím na podporu práv homosexuálů. Téma zvolené pro práci je dnes aktuální zejména protože LGBT američané jsou i v dnešní době skupinou, která nemá v rámci Spojených států možnost plně využívat svých občanských práv. Jejich boj za zrovnoprávnění je pro ně i otázkou sledování osobního štěstí, jež je jim dlouhodobě upíráno na základě jejich sexuální orientace či genderové identity podobně, jako bylo kdysi upíráno například Afroameričanům.

Činnost LGBT hnutí je veřejnosti často skryta v pozadí Gay Pride Parade pochodů a duhovou vlajkou. Ve skutečnosti se ale tato hnutí soustředí primárně na informování veřejnosti o LGBT problematice a pomoci LGBT jednotlivcům k získání co nejrovnoprávnějšího postavení v rámci americké společnosti.

Cílem práce je zhodnotit jaký měla vybraná LGBT hnutí vliv na vývoj postoje společnosti k LGBT komunitě ve Spojených státech ve dvacátém a jednadvacátém století a jaký měla hnutí vliv na změny odehrávající se v oblastech, které se týkají především této skupiny američanů a jejich práv. Zda jsou to právě LGBT hnutí a skupiny aktivistů, které jsou hlavními hybateli v postupném procesu zrovnoprávnování této skupiny občanů ve Spojených státech.

Pomocí analýzy jednotlivých hnutí a jejich činnosti budu ověřovat, zda jsou LGBT hnutí původci změn v systému, nebo zda k těmto změnám dochází nezávisle na jejich práci, tedy na základě činnosti jiných organizací či jednotlivců.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První část je věnována krátkému historickému úvodu LGBT hnutí ve Spojených státech a stručnému popisu tří hnutí vybraných pro analýzu v této práci. Zaměřím se na důvody jejich vzniku, hlavní cíle a vliv. Tato tři hnutí představují jedny z nejvýznamnějších LGBT hnutí ve Spojených státech. Prvním hnutím, kterému se budu v práci věnovat je “Gay Liberation Front“ zkráceně GLF a v překladu Fronta za osvobození homosexuálů, které vzniklo jako reakce na Stonewallský incident, jenž je považován za jednu z nejvýznamnějších událostí, které vedly ke snahám o emancipaci LGBT američanů v sedmdesátých letech dvacátého století. Přestože činnost této skupiny netrvala dlouho a byla provázena neshodami, mnoho dalších hnutí za práva LGBT osob vzniklo s odkazem na “Gay Liberation Front“.

Druhým hnutím popsaném v práci je hnutí ACT-UP jehož název je zkratka pro “AIDS Coalition To Unleash Power“ je to tedy hnutí, které se soustředí na pomoc HIV pozitivním a pacientům s AIDS. Vzniklo za účelem pomoci LGBT komunitě bojovat s nemocí, která byla v té době veřejnosti téměř neznámá a postihovala zejména právě členy této komunity. Cílem organizace nebylo jen upozornit společnost na problematiku AIDS, ale také pomoci nemocným a jejich blízkým. Hnutí také bojovalo za lepší distribuci léků a jejich přístupnost pro nemocné.

Posledním hnutím, kterému se budu v práci věnovat je organizace “Human Rights Campaign“ (HRC), která se postupně rozrostla do největší organizace svého druhu ve Spojených státech a která se věnuje mnoha aspektům života LGBT jednotlivců v USA a ve světě. Tato organizace byla založena za účelem ochrany práv LGBT osob a dosažení jejich rovnosti ve společnosti. Dalším úkolem, který si “Human Rights Campaign“ stanovila je upozorňování společnosti na LGBT problematiku nejen ve Spojených státech, ale také ve světě.

Druhá část práce je zaměřena na činnost LGBT hnutí a organizací. Na ukázce několika diskriminačních opatření se pokusím zjistit, zda je jejich práce nezbytnou pro proces zrovnoprávnění LGBT občanů ve Spojených státech. V této části představím příklady diskriminačních opatření ve Spojených státech proti kterým LGBT hnutí bojují.

Prvním příkladem je politika armády Spojených států zvaná “Don’t Ask, Don’t Tell“ (DADT), která zakazovala LGBT příslušníkům Americké armády dát najevo svou odlišnou sexuální orientaci či genderovou identitu svým spolupracovníkům a jakkoliv ji projevovat. V roce 1993 bylo toto opatření přijato prezidentem Clintonem jako pomoc LGBT členům armády před diskriminací, stalo se ale jedním z velmi známých diskriminačních opatření ve Spojených státech, protože pro mnohé znamenalo propuštění z armády po tom co se dozvěděla o jejich sexuální orientaci. Toto propuštění mělo za následek i ztrátu nároku na benefity pro dotyčného i jeho rodinné příslušníky.

Jako další diskriminační opatření představím zákon o sodomii proti kterému bojoval ve státě Georgia pan Hardwick v případě Bowers v. Hardwick v sedmdesátých letech dvacátého století, když byl zatknut za jeho porušení tím, že měl anální styk s osobou stejného pohlaví. Zákony o sodomii platily ve Spojených státech od dob kolonizace a jejich účelem bylo zamezit sodomii, ve dvacátém století byly aplikovány zejména proti homosexuálním aktům, které byly společností odsuzovány. Tento případ je významný zejména proto, že spíše než boj o právo na konání sodomie představuje boj o právo na soukromí, které bylo v případě pana Hardwicka porušeno, protože patřil k LGBT komunitě.

Následující diskriminační opatření, kterému se budu věnovat, je druhý dodatek ústavy ve státě Colorado, který znamenal pro LGBT komunitu ztrátu ochrany proti diskriminaci. Přestože to pro tuto skupinu občanů znamenalo větší pravděpodobnost vystavení diskriminaci na základě sexuální orientace, LGBT aktivisté bojovali za zrušení tohoto dodatku u soudu v Coloradu i u Nejvyššího soudu. Chtěli dokázat, že jejich komunita je tzv. zvláštní skupinou, která potřebuje ochranu proti diskriminaci. Přestože soud nepřijal tvrzení aktivistů, že LGBT občané by měli být považováni za skupinu, která by měla být chráněna před diskriminací, rozhodl o neústavnosti druhého dodatku a tím tento zrušil.

Posledním příkladem, kterému se budu v práci věnovat je zákon na ochranu manželství, který byl ve Spojených státech přijat v roce 1996 a který má značné dopady na životy LGBT komunity v zemi. Pro sezdané LGBT páry to znamená, že jejich manželství není uznáno některými státy a oni v nich nemají stejná práva jako ostatní manželské páry. Proti tomuto zákonu a jeho následkům pro LGBT komunitu dlouho bojovala například organizace “Human Rights Campaign“ a vyjádřil se proti němu i prezident Obama.

V závěru práce pak zhodnotím poznatky z předchozích kapitol a podle toho pak odpovím na otázku zda jsou LGBT hnutí a organizace hlavními hybateli procesu a zda je jejich přispění k zrovnoprávnění nezbytné. Zamyslím se také nad dalším směřováním těchto hnutí v budoucnu. Tedy jaké další cíle by mohla tato hnutí sledovat a jaké jsou dosud neadresované oblasti, kde se LGBT američanům nedostává stejných možností jako ostatním.

2. JEDNOTLIVÁ LGBT HNUTÍ V USA

2.1. “GAY LIBERATION FRONT“ (GLF)

2.1.1. Před Stonewallem

Moderní hnutí za práva homosexuálů má kořeny v letech po druhé světové válce, kdy se ve Spojených státech v 50. a 60. letech rozmáhala městská subkultura homosexuálů. Mezi organizace, které se zrodily v této době, patří Společnost Mattachine, Bilitiny dcery (DOB) nebo Rada náboženství a homosexuality¹. Tyto skupiny aktivistů pracovaly na zpochybnění lékařského modelu, který definoval homosexualitu jako nemoc, poskytovaly sociální pomoc homosexuálním mužům i ženám, napadaly diskriminaci a pomáhaly budovat vlastní kulturní prostředí v mnoha velkých amerických městech (Hall 2008: 656).

Během novoročních oslav na přelomu let 1966 a 1967 došlo v Los Angeles k policejnímu zásahu v gay baru Black Cat a následně i v baru New Face, kde policie zbilila jeho majitelku a barmana. Jeden z číšníků byl zbit na parkovišti tak, že mu praskla slezina a poté byl zatčen za napadení příslušníka policie. K dalším dvěma raziím došlo ještě v průběhu týdne (Armstrong - Crago 2006: 724).

V období mezi rokem 1967 a 1969, které je časově ohraničeno událostmi v baru Black Cat a následně Stonewallským incidentem (viz kapitola 2.1.2.), se protestní aktivity ve Spojených státech staly bojovnějšími. Newyorskí aktivisté se sešli na začátku roku 1969, aby diskutovali o možnostech propagace “gay power“ ve svých tiskovinách. Svůj nový přístup založili na rétorice a taktice převzaté od bojovníků za občanská práva, ženská práva a dokonce i odpůrců segregace (Armstrong - Crago 2006: 736).

¹ Jedná se o vlastní překlad do češtiny. V anglickém originále zní názvy organizací Mattachine Society, Daughters of Bilitis a Council on Religion and the Homosexual.

Situace a boj za práva homosexuálů se lišila město od města, centrum od centra. Tito aktivisté byli mimořádně činní zejména díky tamní politické kultuře a historii hnutí homosexuálů. V San Francisku se aktivismu dařilo díky liberálnímu prostředí a Los Angeles bylo radikalizováno nestálostí politického prostředí. Například aktivistům v New Yorku se podařilo dosáhnout uznání autorit, a to v případě sporu o odebrání licencí k prodeji alkoholu na základě sexuální orientace zákazníků podniku. Aktivistům bylo dáno za pravdu a toto kritérium bylo pro odebrání licence uznáno protiprávním. Nicméně stejní aktivisté poznali rovněž neúspěch, když newyorský starosta John Lindsay v roce 1966 inicioval tvrdá opatření proti gay barům na Times Square a ve čtvrti Greenwich Village (Armstrong - Crago 2006: 736).

Jedním z nově přijatých prostředků boje za práva LGBT komunity byla strategie veřejných protestů. Jedním z nich byl například protest před Independence Hall ve Philadelphii v Den nezávislosti 4. července 1965. Protestující chtěli připomenout fakt, že ve Spojených státech stále existují lidé, jimž jsou upírána základní práva na život, svobodu a hledání štěstí. Protest byl sponzorován společností Mattachine z New Yorku, Washingtonu a Philadelphie. Tato připomínka se stala každoroční tradicí a byla organizována Frankem Kamenym až do roku 1969 (Armstrong - Crago 2006: 736).

Dalším novým prostředkem, který aktivisté pro svůj boj používali, bylo navázání kontaktu s médii a zviditelnění hnutí v hlavních sdělovacích prostředcích. To se povedlo v periodicích jako například *New York Times*, *New York Post* nebo *Village Voice* (Armstrong - Crago 2006: 736).

2.1.2 Stonewallský incident

Stonewall Inn na Christopher Street v newyorské čtvrti Greenwich Village, byl gay bar, do kterého se v šedesátých letech chodili bavit především mladí Afroameričané z East Village. Přestože si návštěvníci baru hleděli svého, obyvatelé tamního susedství si často stěžovali a mravnostní policie tento bar hojně navštěvovala za účelem razie a zatýkání zákazníků za obscénní chování. Do června 1969 se místní gay komunita tomuto zacházení ze strany autorit pasivně podvolovala (Olson 1999: 429).

Kandidát newyorských komunálních voleb, úřadující starosta John Lindsay, rozhodl o konání častých razíí v gay barech za účelem získání mediální pozornosti a zviditelnění sebe sama jako toho, kdo „vyčistí město“ (Olson 1999: 429).

V noci na 28. června 1969 se ve stonewallském baru objevili detektivové doprovázení uniformovanými policisty, aby zkontrolovali licenci baru na prodej alkoholu. Tři travestité, barman a vyhazovač, kteří protestovali, byli zatčeni. Mimo jiné také pro prodej alkoholu bez licence a vzdorování zatčení (Olson 1999: 430).

Během noci se venku před barem shromáždila řada přihlížejících, kteří viděli policii přijíždět s antonem a po čase se nálada změnila a dav se začal policii vysmívat a ukazovat nemravné posunky. Policejní razie se následně změnila ve vzpouru homosexuálů (Olson 1999: 430).

Vzduchem létaly plechovky piva, mince i kameny. Policie se stáhla do baru, který byl následně zapálen vzbouřeným davem (Garcia 2012).

Policejní posily se brzy dostavily na nedaleké náměstí, ale zástup protestujících zaútočil i na jejich vozy, které převrצל a zapaloval. Protest poté pokračoval do brzkých ranních hodin (Olson 1999: 430).

Následující večer se před Stonewallem shromáždilo ještě více gayů, leseb, transvestitů a transsexuálů, aby zjistili, co se bude dít dál a podívali se na následky protestů z předchozí noci. Násilí se pak opakovalo několik dalších nocí až do 2. července (Wolf 2009: 125).

Aktivisté ze společnosti Mattachine se setkali s úředníky ze starostovy kanceláře a policií. Později na zdi Stonewallu vyvěsili ceduli se slovy: „My homosexuálové prosíme naše lidi, aby svým chováním umožnili klidný a tichý průběh událostí v ulicích Village.“ Jejich prosba nebyla vyslyšena a v okolí Christopher Street se scházelo stále více členů LGBT komunity (Wolf 2009: 126).

Aktivisté začali okamžitě pracovat na medializaci událostí z noci na 28. června. Jeden z nich, Craig Rodwell, se spojil s kontakty z newyorských novin. Jejich zástupci se později ukázali v Christopher Street a homofobně laděné zmínky o tom, co se stalo, se objevily v *New York Daily News*, *Village Voice* i *New York Times*. Právě tyto zprávy měly velký podíl na tom, že se lidé objevili před Stonewallem i následující večer. Bylo jich téměř 2000 a Rodwell jim mohl rozdávat letáky propagující hnutí za osvobození homosexuálů. Později dorazila policie a uzavřela vstup do Christopher Street (Armstrong - Crag 2006 : 737).

2.1.3. Po Stonewallu

Stonewallský incident je často popisován jako událost, která započala hnutí za osvobození homosexuálů nebo jako zlomový okamžik v životech homosexuálů ve Spojených státech. Stonewall však nebyl začátkem hnutí za osvobození. Podobných incidentů, kdy LGBT komunita protestovala proti policejnímu zásahu, se odehrálo více, například v Los Angeles nebo San Francisku. Stejně tak ani nedal první popud k organizaci hnutí za práva LGBT menšiny. Jedinečnost Stonewallu tkví v tom, že je jako jediný z mnoha mezinárodně připomínán každoročním průvodem homosexuálů, známým jako "Gay Pride Parade" (Armstrong - Crago 2006: 724 -725).

Incident v New Yorku z roku 1969 byl jediným, kde se sešel dostatečný počet lidí, kteří měli podobný pohled na soudobé dění jako aktivisté za osvobození homosexuálů a společně tak mohli dosáhnout výsledku, který je dodnes oslavován. Osvobozené hnutí se nezrodilo díky protestům z Greenwich Village, ale existovalo v New Yorku již dříve. Proto je lepší nazývat Stonewall úspěchem hnutí za osvobození, spíše než jako jeho začátek (Armstrong - Crago 2006: 725).

Týdny následující Stonewallský incident znamenaly pro gaye a lesby intenzivní diskusi o jejich politické budoucnosti. Události z konce června v nich podnítily potřebu spojit se a změnit tak svoji situaci. Představitelé newyorských gayů tak na konci července 1969 zformovali organizaci s názvem "Gay Liberation Front" (GLF), v českém překladu Fronta za osvobození gayů (Olson 1999: 431).

2.1.4 “Gay Liberation Front“ (GLF)

Aktivismus povzbuzený stonewallským incidentem byl radikální. Už jen název organizace “Fronta za osvobození homosexuálů” byl verzí “Fronty za národní osvobození ve Vietnamu”, jehož vlajky zdobily demonstrace v pozdních šedesátých letech. Členové tohoto hnutí se identifikovali s problémem, který napadali, a tím bylo systematicky špatné zacházení s homosexuálními muži a ženami (D’Emilio2004:6).

V zakládajícím dokumentu newyorské větve této organizace se odrážela radikální rétorika, kterou byly aktivisté obklopeni. Členové GLF začali tvořit základní koncept analýzy utlačování homosexuálů. Útlak homosexuálů byl spjat se sexismem, čemuž napomáhala institucionalizace heterosexuality s důrazem kladeným na patriarchální nukleární rodinu, která se skládala jen z žen a mužů a homosexuály vůbec neakceptovala (D’Emilio 2004: 7).

Již od počátků organizace se objevily problémy s vymezením politických cílů. Mezi členy panovaly neshody, zda se bude organizace věnovat pouze LGBT otázkám a snaze zvyšovat povědomí veřejnosti o této problematice, nebo zda se bude věnovat i širším tématům, která je spojovala s ostatními utlačovanými menšinami (Wolf 2009: 127).

Hnutí GLF našlo v šedesátých letech společný cíl s ostatními „utlačovanými“, například s Vietnamci, se třetím světem, s Afroameričany a dělníky. Členové GLF se nesoustředili jen na osvobození homosexuálů. Zavázali se k většímu politickému projektu, účastnili se protestů proti válce ve Vietnamu a podporovali i radikální levicovou Stranu černých panterů (“Black Panther Party“). Většina členů organizace byli mladí gayové a lesby, pro které bylo hlavní náplní trávit čas v prostředí „hnutí“ (D’Emilio 2004: 7).

Ve chvíli, kdy došlo na plánování strategie k dosažení osvobození homosexuálů, nastaly problémy (D'Emilio 2004: 7).

Neschopnost GLF navrhnout strategii pro realizaci jejich politického cíle však neznamena, že bychom jej měli zavrhnout jako nevýznamné. Tři roky po Stonewallském incidentu se toto hnutí věnovalo demonstracím napříč Spojenými státy. Nejčastěji se zaměřovali na média, policii a doktorskou profesi, protože ti byli přímými původci a živiteli útisku gayů a leseb (D'Emilio 2004: 8).

2.1.5 GLF a média

Mezi GLF, Společností Mattachine a DOB došlo k názorovým rozdílům ohledně budoucího společného postupu hnutí. Shodli se na jediném, a to na významu sebepřijetí, z anglického originálu - coming out, jako klíčového aktu, protože většina homosexuálů byla v té době veřejnosti utajena. Coming Out sice mohl vystavit některé gaye a lesby projevům homofobie v jejich okolí, ale byl také důležitým aktem, který těmto lidem dovoľoval dosáhnout sebevědomí a sebevědomění, které jim život v utajení (life in the closet) neumožňoval (Wolf 2009: 127).

“Coming Out“ byl nyní radikálním politickým aktem. Stal se symbolem zbavení se sebestenávisti a základem politické organizace, protože pravda o sexualitě člověka je základem jeho svobody (Hall 2010:36).

Jeden z prvních protestů hnutí GLF byl namířen proti novinám *Village Voice*. Když v nich chtělo hnutí inzerovat, noviny odmítly vytisknout slovo „gay“, protože ho považovaly za urážlivé stejně jako slovo „fuck“. Kancelář *Village Voice* byla vzápětí zavalena peticemi s tisíci podpisů, které požadovaly změnu jejich politiky a donutili je se podvolit (Wolf 2009: 129).

Místní pobočky GLF se začaly objevovat v dalších amerických městech a ve Velké Británii, kde organizovaly podobné protesty proti periodikům, požadujíc respekt a reprezentaci (Wolf 2009: 129). *Los Angeles Times* odmítly vytisknout slovo „homosexuál“ a *San Francisco Examiner* psal o lesbách jako „ženách, které nejsou tak úplně ženy“ (Wolf 2009: 129). Na podzim roku 1969 začalo GLF vydávat vlastní noviny *Come Out!*, které sloužily jako prostředek pro šíření idejí a informací o hnutí. Další periodika jako *Gay Power* a *Gay* se přidala v následujících měsících, aby vyplnila mezeru na trhu nezávislého LGBT tisku (Wolf 2009: 129).

2.1.6 “Gay Activist Alliance“ (GAA)²

V roce 1969 se od GLF oddělila skupina aktivistů a zformovala nové hnutí “Gay Activist Alliance“ (GAA), které si dalo za úkol osvobodit homosexuály a věnovat se pouze tomuto tématu. GLF a GAA spolupracovaly na protestech proti razím ve Stonewallu a na výročním pochodu k připomenutí Stonewallského incidentu (Wolf 2009: 129 - 130).

Newyorská větev GLF byla nestabilní, názorově vnitřně rozdělena, a tím se navyšovala její izolace od možných spojenců, což způsobilo její úpadek. Na konci roku 1969 se čtyři členové rozhodli organizaci opustit. Důvodem jejich odchodu byl nedostatek vnitřní struktury hnutí, jeho radikální politika a zaměření se na příliš mnoho témat. Jim Owles, Marty Robinson, Arthur Evans a Arthur Bell na konci prosince 1969 tak společně založili již zmiňovanou “Gay Activist Alliance“ (GAA) (Hall 2010: 40).

² V českém překladu “Aliance za práva homosexuálů”.

Na rozdíl od GLF se GAA soustředila pouze na práva homosexuálů, odmítala násilí (pouze s výjimkou sebeobrany) a odmítala spolupráci se skupinami, které se nevěnovaly osvobození gayů a leseb. V zakládajícím dokumentu se GAA dovolává sociálních a politických práv garantovaných občanům ústavou Spojených států (Hall 2010: 40).

GAA byla dobře strukturovanou organizací s volenými úředníky, komisemi a pravidelnými schůzemi. Dostala se do podvědomí společnosti zejména díky tzv. „zap³“ protestům (Hall 2010: 41).

„Zap“ protest je forma konfrontačního protestu kombinující politické divadlo a přímou akci, odkrývá vliv proti kulturnímu aktivismu z druhé poloviny šedesátých let (Hall 2010: 41). Spočívá v infiltraci veřejných událostí a konfrontování úředníků ohledně jejich pohledu na práva homosexuálů. Politici jsou tak donuceni zaujmout nějaké stanovisko. Tímto způsobem se organizaci dostalo publicity a zformoval se její program (Hall 2010: 41).

³Slovo zap odkazuje na náhlý elektrický šok. Tento způsob protestu byl velmi oblíbený u aktivistů za práva homosexuálů po červnu 1969 (Weems 2011).

2.1.7 Americká psychiatrická asociace a homosexualita

V roce 1970 se pozornost aktivistů obrátila směrem k doktorům a odborníkům na psychiku. Na schůzích o homosexualitě Americké zdravotnické asociace nebo Americké psychiatrické asociace (APA) začali aktivisté používat „zap“ protesty (viz výše). Konfrontace Americké psychiatrické asociace hnutími za osvobození leseb a gayů byla zvláště důležitá, protože představovala začátek čtyřleté kampaně za odstranění homosexuality z oficiálního názvosloví duševních onemocnění *Diagnostického a statistického manuálu mentálních chorob (DSM)* (Minton 2010: 256).

Během setkání APA v roce 1970 vykřikovali protestující během debat o homosexualitě: „nemluvte o *nás* a začněte mluvit *s* námi! My jsme ti lidé, jejichž chování se snažíte změnit. Začněte s námi mluvit!“. Provokace a pokřikování ze strany protestujících zapříčinilo odložení debaty. Jeden z rozzlobených psychiatrů vykřikl: „Měli by být zabiti“ (Minton 2010: 256). Kent Robinson, psychiatr nakloněný požadavkům protestujících o vyslyšení, se obrátil na jednoho z organizátorů protestu a zjistil, že by rád představili vlastní panel na příštím setkání APA. Robinson byl schopný přimět programové předsednictví k odsouhlasení takového panelu a souhlasil, že mu bude předsedat (Minton 2010: 256). Panel aktivistů na setkání APA 1971 byl nazván Životní styly netrpělivých homosexuálů. Současně se shromážděním APA byla představena výstava fotografií homosexuálních párů a literatury o hnutích za osvobození. Na konci konference se aktivisté z GAA a Frank Kameny rozhodli formálně zahájit iniciativu za vyřazení homosexuality z *Diagnostického a statistického manuálu mentálních chorob*. Robinson předal jejich požadavek vedení asociace (Minton 2010: 257).

Konference APA v následujícím roce proběhla bez závažnějších konfrontací s veřejností ohledně otázek homosexuality. Robinson se postaral, aby se programu účastnili také aktivisté a psychiatři, kteří byli nakloněni změně definice homosexuality (Minton 2010: 257, 258).

Roku 1973 na konferenci APA argumentoval její člen, Robert Spitzer, že přestože homosexualita není běžnou formou sexuálního chování, nemůže být zařazena mezi mentální choroby. Aby byla mentální chorobou, musela by splňovat alespoň jednu ze dvou kritérií, definujících mentální choroby: nezpůsobovala jednotlivci utrpení ani nepoškozovala sociální efektivitu (Minton 2010: 260).

Spitzerův argument tedy nezněl tak, že homosexualita se nachází v rozmezí „normálního“ sexuálního chování, ale že homosexualita nemůže být definována jako mentální choroba. Podle něj by neměla být vyřazena z *DSM*, ale měla by pro ni být zřízena zcela nová kategorie „porucha sexuální orientace“, která by se týkala homosexuálů, kteří nebyli se svou orientací spokojeni (Minton 2010: 260).

V roce 1973 aktivisté vyhráli nad Americkou psychiatrickou asociací a homosexualita byla vyřazena z *Diagnostického a statistického manuálu mentálních chorob* (D'Emilio 2004: 13). Rozhodnutí Asociace neznamenal nadšení pro všechny (zejména kvůli přidání kategorie „porucha sexuální orientace“ do *DSM*), ale představitelé hnutí za práva homosexuálů toto rozhodnutí APA přesto považovali za historický úspěch (Minton 2010: 261).

Důležitost aktivismu šedesátých let je jasná. Přijetím přímého protestu po vzoru hnutí za občanská práva a rétorika GLF byla obdobná jako rétorika nové levice či odpůrců války ve Vietnamu, z nichž se mnozí podíleli i na boji za práva homosexuálů (Hall 2010: 49).

V letech 1969 a 1970 používalo GLF bojovnou rétoriku a přijalo radikální ideologii. Mnohé organizace ale předkládaly své návrhy na zrovnoprávnění gayů a leseb v rámci tradičních hranic amerického revolučního dědictví a rovnostářské rétoriky protestů. Hnutí za práva homosexuálů tak představovala snahu vylepšit národní demokratické ideály (Hall 2010: 50).

2.2. “AIDS COALITION TO UNLEASH POWER“ (ACT-UP)

2.2.1. Epidemie AIDS v New Yorku

V květnu roku 1982 informovaly *New York Times* o poruše imunitního systému, vyskytující se převážně u gayů. Tato porucha se již v té době objevila u 335 lidí, z nichž 136 zemřelo. Selhání imunitního systému spojované se vzácným typem rakoviny následované vážnými infekcemi a dalšími poruchami se objevilo i mezi heterosexuálními ženami a bisexuálními i heterosexuálními muži.

Doktor Chabner z Národního institutu pro rakovinu prohlásil, že tento narůstající problém byl tehdy „znepokojením pro všechny Američany“ (Altman 1982: 1). Původ této poruchy byl v té době neznámý. Výzkumníci ji nazývali A.I.D. (Získané selhání imunity) nebo GRID (s gayi související imunodeficiencie) (Altman 1982: 1).

Na začátku osmdesátých let byla hlášena ve dvaceti státech a sedmi zemích světa, ale největší počty nemocných byly hlášeny z New Yorku (158) a Kalifornie (71). Mezi nemocnými se vyskytovaly heterosexuální ženy, někteří mužští heterosexuální pacienti, kteří užívali heroin a jiné drogy pomocí injekčních jehel, ale většinou nakažených byli homosexuální muži a to zejména ti, jež měli mnoho sexuálních partnerů (Altman 1982: 1).

Vzhledem k tomu, že homosexualita nebyla novým jevem, zůstávalo otázkou, proč se tato nemoc objevila teprve tehdy a ne někdy v minulosti (Altman 1982: 2).

Federální epidemiolog, doktor Curran, se nechal slyšet že, GRID se stala neodkladnou otázkou výzkumu a veřejného zdraví. Onemocnění se podobalo selhání imunitního systému, což komplikovalo léčbu mnoha jiných poruch steroidy a jinými léky, které potlačují imunitní systém (Altman 1982: 1). Nicméně doktoři nepředpokládali jednoduché šíření nákazy, protože se jí nenakazili příbuzní nemocných, ani zaměstnanci nemocnic a výzkumní pracovníci, kteří se věnovali se tomuto onemocnění (Altman 1982: 2).

V daném období se toto onemocnění objevovalo běžně v Africe, převážně mezi mladými lidmi, kde ale nebylo spojováno s homosexuály a důvod jeho častého výskytu nebyl zatím znám (Altman 1982: 2).

Doktor Mass z New Yorku poznamenal, že homosexuálové, jejichž životní styl se skládá z anonymních sexuálních styků budou muset přehodnotit své jednání (Altman 1982: 2).

Syndrom získaného selhání imunity (AIDS) se poprvé objevil ve Spojených státech v roce 1978 a během dvaceti let zapříčinil smrt více než 400 000 lidí (Zimmerman 2000: 20).

Na začátku epidemie se newyorská homosexuální komunita chovala stejně jako každá jiná. Přistupovala ke zprávám o onemocnění, které se pravděpodobně šířilo pohlavním stykem, s nevěřičností, bagatelizací a odmítavostí (National Research Council Staff 1993: 262).

Počáteční dny epidemie byly doprovázeny konfliktem v komunitě gayů. Někteří nepovažovali malý počet případů výskytu nemoci za důkaz, který by je přiměl ke změně sexuálního chování. Jiní cítili, že přichází změna ze strany lékařů, kteří ještě nedávno považovali homosexuály za perverzní a neurotické (National Research Council Staff 1993: 262).

S nárůstem počtu nemocných a zemřelých bylo jisté, že samotná komunita se o ně již nemůže sama postarat a že je zapotřebí získat pomoc ve formě zásahu vlády. Byl proto zahájen nátlak na místní a státní vládní představitele, aby začali jednat ohledně prohlubující se zdravotní krize, ale newyorský systém ochrany veřejného zdraví se jen pomalu začínal epidemií zabývat. Mnoho dobrovolníků napomáhalo vyplnit institucionální vakuum tím, že se soustředili na epidemii, která se rozšířila zejména mezi homosexuálními muži, a přistupovali k ní jako ke své záležitosti (National Research Council Staff 1993: 263).

V homosexuální komunitě došlo k významným změnám v sexuálních praktikách, například nárůst bezpečného sexu a snížení počtu sexuálních partnerů. Došlo také na programy nabádající ke změně chování, které se ve společnosti začaly ujímat v letech 1982-1983. V roce 1986 byl zaznamenán výrazný pokles rizikového chování mezi gayi bílé pleti a všech věkových kategorií. Podobné změny, přestože ne tak početné, se objevily i v komunitách afroamerických a hispánských homosexuálů (National Research Council Staff 1993: 263).

2.2.2. “AIDS Coalition to Unleash Power“ (ACT-UP)

Popud ke vzniku hnutí ACT-UP nastal ve chvíli, kdy bylo zapotřebí radikálnějšího politického úsilí (National Research Council Staff 1993: 264). V březnu roku 1987 došlo ke zformování hnutí ACT-UP několika jednotlivci jako reakce na vládou jen špatně zvládanou krizi AIDS (ACT-UP/NY). Členové hnutí se spojili, aby se společnými silami vypořádali s krizí a pomohli své komunitě (Gould 2009: 187). ACT-UP dodávalo lidem pocit solidarity a působilo jako sjednocující síla, dovolující lidem projevit hněv a smutek, ale zároveň v nich vzbuzovalo pocit pýchy a sounáležitosti (Gould 2009: 184, 185).

Nebylo založeno na hierarchii, bylo decentralizované a demokratické, což se jeho členům zamlouvalo. Sdružovalo mnoho skupin lidí, které se cítily být společností přehlíženy (ženy, lidé s poruchou imunitního systému nebo rasově diskriminované skupiny) (Gould 2009: 190). Nejednalo se o hnutí určené pouze pro homosexuály, přestože jich mezi členy byla většina. Bylo to hnutí, které vítalo kohokoliv, kdo se zajímal o ukončení epidemie AIDS (Andriote 1999: 219).

ACT-UP je organizací, která pořádá demonstrace a svým jednáním se snaží upozornit autority (vládní představitele, politiky, církve a právo) na problémy, kterým se nevěnují nebo se jim věnovat neodváží (Greenberg). Hnutí bylo zformováno za účelem ukončit AIDS krizi. Součástí toho jsou jednání s vládními představiteli a lékaři, demonstrace i výzkum a distribuce nejnovějších zdravotních informací (Greenberg).

Demonstrace hnutí ACT-UP mají vnitřní a vnější cíle. Vnější cílem ACT-UP jsou demonstrace a pozornost médií. Demonstrace s transparenty a pochodujícími vykřikujícími lidmi. Někteří z těchto lidí provedou něco, aby byli zatknuti policií. Porušení práva je důležitým aspektem demonstrace, protože nedodržování zákona přiláká pozornost médií a média upoutají pozornost na téma demonstrace. Pozornost médií zstudí ty, proti nimž je demonstrace konána a to jim dá výmluvu, proč zavedou takové programy, které možná chtěli uskutečnit již dříve, ale obávali se reakce širší veřejnosti (Greenberg). Demonstrace fungují také jako zdroj posílení identity a víry v sebe sama, schopnosti plně fungovat ve společnosti (Greenberg).

Lidé s AIDS se obávají odmítnutí, legálních opatření proti nim, ztráty zdravotní péče, neschopnosti pracovat nebo ztráty zaměstnání a se všemi ostatními sdílejí strach ze smrti. ACT-UP lidem pomáhá tyto obavy konfrontovat a přenést se přes ně (Greenberg).

První demonstrace hnutí se konala ještě v březnu roku 1987 na Wall Street, finančním centru a sídle mnoha farmaceutických firem. Výsledkem demonstrace byl příslib Instituce pro kontrolu poravin a léčiv⁴, že zkrátí proces schvalování léků na dva roky (ACT-UP/NY). Během prvního roku své existence se hnutí věnovalo zejména protestům ohledně vývoje léků a diskriminaci nemocných, spíše než zvyšování povědomí veřejnosti o problematice AIDS (ACT-UP/NY).

Newyorská větev hnutí byla důležitým hráčem v konfliktech ve městě a své zájmy později rozšířila i na problematiku, která se přímo netýkala gay komunity. Mezi newyorské konflikty patřil například ten ohledně zmenšování čísel v odhadech o HIV pozitivních osobách ve městě, nebo spor ohledně kondomů ve

⁴ Anglický originál: "Food and Drugs Administration" (FDA).

školách a pokusy o změnu praktik policie při jednání s LGBT komunitou. Na národní scéně se ACT-UP zviditelnilo zejména snahou přimět státní instituce k rychlejšímu vývoji a povolení nových léků (National Research Council Staff 1993: 264, 265).

Dalšími médii sledovanými protesty pořádanými novým hnutím ACT-UP byl pochod za práva gayů a leseb ve Washingtonu v roce 1987 a protest proti FDA v roce 1988. Demonstrace proti FDA byla organizována skupinou ACT NOW, která se v rámci ACT-UP vytvořila již během protestů ve Washingtonu rok předtím (Andriote 1999: 219). Protestující přišli s plakáty na nichž stálo: „Čas není to jediné co FDA zabíjí“ nebo: „Vláda má na rukou krev. Každou půl hodinu zemře na AIDS jeden člověk“. Byla tu i skupina, která protestovala formou tzv. „die-in⁵“. Protestující lidé leželi na zemi před náhrobními kameny z kartonu, na nichž stálo: „R.I.P. zavražděn FDA“ (Andriote 1999: 220).

Tato demonstrace, která přilákala značnou pozornost médií, trvala deset hodin a 176 lidí bylo zadrženo policií (Andriote 1999: 220). Asi dva týdny po demonstraci byli komisařem Youngem svoláni výzkumní pracovníci, aby pomohli zrychlit proces vývoje a schvalování léků proti AIDS a čtyři dny potom byl říjen prohlášen tehdejším prezidentem Reaganem za měsíc povědomí o AIDS (Andriote 1999: 220).

⁵ „Die-in“ je forma protestu, kdy účastníci leží nehybně na zemi a přestírají, že jsou mrtví. Tyto protesty se odehrávají zejména ve frekventovaných oblastech, aby přitáhly pozornost kolemjdoucích (Koren 2014).

Přestože byla taktika hnutí přesvědčivá a efektivní, mnozí ji kritizovali jako kontraproduktivní. Případy jako rušení mezinárodní konference o AIDS nebo „zap“ (viz kapitola 1) ve dvou katedrálách si vysloužily kritiku (National Research Council Staff 1993: 265). Radikalizace ACT-UPu projevující se v taktice, kritice i vizi, byla důležitým faktorem jeho rychlého úspěchu. LGBT komunita přijala bojovnost odmítanou hnutími v sedmdesátých letech (Gould 2009: 188).

Samosprávné skupiny lidí, kteří se chtěli účastnit občanské neposlušnosti nebo přímé akce, fungovaly relativně nezávisle na celku. Skupiny aktivistů vzájemně spolupracovaly na jedné demonstraci, kdy každá plnila jeden úkol tak, aby dosáhly společného výsledku. Buňková, samosprávná struktura dávala prostor kreativitě a rozmanitosti v rámci hnutí ve smyslu priorit, taktik a vystupování. Při tom všem byl stále dodržován princip nenásilí (Gould 2009: 190).

Setkání newyorské větve hnutí probíhala v Gay a lesbickém společenském centru v Greenwich Village. Tato setkání se v době epidemie AIDS stala společenskou událostí, kde se scházeli lidé podobného smýšlení, aniž by popírali vážnost situace (Gould 2009: 193, 194).

Philadelpská větev hnutí začala na přelomu 80. a 90. let pořádat „die-ins“ a další dramatické demonstrace ilustrující daň vysoké ceny léků a neefektivní politiky veřejného zdraví vybíranou na lidských životech (Royles: 2012). Během devadesátých let začalo hnutí ACT-UP ztrácet na národní významnosti, protože velkou část členů tvořili homosexuálové bílé pleti, kteří tou dobou již nežili, byli unaveni aktivismem nebo získali přístup k novým, efektivním antiretrovirálním lékům, které se rozšířily díky pokrokům ve výzkumu viru HIV (Royles: 2012).

ACT-UP ve Philadelphii proto začala vyhledávat nové členy v méně majetných a minoritních komunitách, kde se počet nemocných stále zvyšoval. Tato různorodost se projevila zejména ve změně aktivismu, který se v té době věnoval zejména prevenci HIV ve věznicích, cenové dostupnosti bydlení a léků pro méně majetné ve Spojených státech i v rozvojových zemích ve světě (Royles: 2012).

Ve spojení s “Health Global Access Project“ (Health GAP⁶) a dalšími organizacemi vyvíjelo hnutí nátlak na Bílý dům, aby došlo ke koordinované reakci na celosvětovou pandemii AIDS, která kulminovala v roce 2003, kdy prezident George W. Bush oznámil prezidentský pohotovostní program pro podporu boje proti AIDS (PEPFAR). Byl to pětiletý závazek k financování prevence HIV a programů pro zpřístupnění léků v Africe s rozpočtem 15 bilionů dolarů. V roce 2008 byl program americkým kongresem prodloužen a jeho rozpočet byl zvýšen na téměř 48 miliard dolarů (Royles: 2012).

⁶ V češtině “Projekt pro globální přístup ke zdraví”.

2.3. “HUMAN RIGHTS CAMPAIGN“ (HRC)

“Human Rights Campaign“ byla založena v roce 1980 jako politická organizace soustředící se na boj za práva LGBT osob (Stewart 2001: 153). Hlavním důvodem založení HRC byl úspěch pravicových organizací podporujících politické kandidáty, kteří zastávali antihomosexuální názory (GLBTQ 2004: 1). Mezi činnostmi organizace patří například podpora politických kandidátů, kteří souhlasí s financováním boje proti AIDS, dále aktivity proti diskriminaci na základě sexuální orientace a snaha dosáhnout rovných příležitostí pro všechny (Stewart 2001: 153). HRC sídlí ve Washingtonu a je momentálně největší organizací svého druhu ve Spojených státech s více než milionem členů a podporovatelů. Mimo podpory politických osobností jako prezidentů Clintona a Obamy nebo senátora Johna Kerryho se HRC věnuje také medializaci témat týkajících se LGBT komunity a lobbingu za změny v politikách podniků, které by vedly k rovným podmínkám pro LGBT zaměstnance a změny v legislativě Spojených států (GLBTQ 2004: 1-2).

2.3.1. Nadace HRC

Součástí organizace “Human Rights Campaign“ je také nadace, která funguje jako nezisková organizace (HRC a). Jejím prostřednictvím jsou financovány programy pro podporu lepší integrace LGBT jedinců ve školách, vzdělávacích programech nebo v rámci náboženských skupin a pracovním prostředí. Nadace se také zabývá rovnoprávností pro LGBT osoby na mezinárodní úrovni (HRC a).

Cílem všech programů nadace je vytvoření a implementace takových pravidel, která suplují zákony, jež nebyly zatím schváleny nebo pomoc institucím s rovností pro jejich LGBT zaměstnance, protože ve Spojených státech ještě neexistuje federální anti-diskriminační zákon, který by chránil jejich práva (HRC 2014: introduction).

Nadace HRC se věnuje informování, konzultacím, podpoře a školením jejichž cílem je změna sociálního prostředí pro LGBT jednotlivce v každodenním životě (HRC 2014: 1).

Program na podporu dětí, mladistvých a rodin (“HRC Foundation’s Children, Youth & Families“, CYF) se zabývá především pomocí mladým LGBT Američanům a jejich rodinám skrze spolupráci s učiteli, pediatry a sociálními pracovníky, aby mohli dosáhnout přijetí ve společnosti (HRC 2014: 3). V rámci práce se školami se HRC soustředí na detaily ohledně genderových stereotypů (nahrazování slov “matka/otec“ slovy “rodič/zodpovědná osoba“, nebo rozdělování dětí na dívky a chlapce) nebo ohledně šikany založené na identitě studenta. Zároveň se program snaží školám doporučit vhodnou literaturu a učební plány, které zohledňují různorodost (HRC 2014: 6).

Nadace HRC se věnuje i spolupráci s náboženskými vůdci a skupinami skrze kterou se snaží podpořit manželské svazky LGBT osob a jejich začlenění i do konzervativnějších náboženských kruhů, protože neporozumění životům těchto lidí často plyne z nábožensky založených představ (HRC 2014: 11). Zejména v afroamerických a latinskoamerických komunitách je tato práce přínosná, protože tam je rodina s vírou silně provázaná (HRC 2014: 12).

Důležitou součástí práce Nadace HRC je program pro podporu rovnosti v zaměstnání, který se soustředí na zajištění rovných příležitostí v rámci zaměstnání pro LGBT osoby. V roce 2002 zavedla tzv. “Corporate Equality Index“ (Index rovnosti ve firmách nebo CEI), který se ve spolupráci se americkými zaměstnavateli snaží o zvýšení ochrany LGBT osob. Účelem je ukázat zaměstnavatelům cesty jak zrovnoprávnit jejich zaměstnance. Součástí programu jsou školení, konzultace, konference a antidiskriminační politiky, které je možné v rámci firem aplikovat (HRC 2014: 15). Index rovnosti ve firmách je ve Spo-

jených státech uznávaným nástrojem pro srovnávání firemních politik a postupů vztahujících se na LGBT zaměstnance. Každoroční průzkum ukazuje jaké politiky a praktiky jsou vhodné pro zacházení s těmito zaměstnanci spravedlivě, se stejnou podnikovou ochranou a stejnou kompenzací a příspěvků (HRC 2014: 16).

Výsledky průzkumu jsou pro některé členy LGBT komunity důležitým ukazatelem vhodného potenciálního zaměstnavatele či poskytovatele služeb. V CEI průzkumu na rok 2014 měly být firmy dotazovány i na rovnost jejich LGBT zaměstnanců nejen ve Spojených státech, ale v celém světě (HRC 2014: 16).

V roce 2009 byla provedena studie, která hodnotila zkušenosti LGBT osob v zaměstnání. Závěr této studie ukázal, že polovina těchto lidí svou orientaci nebo gendrovou identitu ve svém zaměstnání tají a jejich produktivita je až o 30% nižší než u ostatních. Na základě poznatků z této studie se Nadace HRC snaží o zlepšení každodenního života LGBT osob v jejich zaměstnáních. Jedním z nejviditelnějších výsledků, které snahy Nadace přinesly, je zvýšení počtu firem, které přijaly anti-diskriminační politiky (HRCF 17) a také zvýšení počtu zaměstnavatelů, kteří se účastní průzkumu CEI (HRC 2014: 19).

V rámci práce s mladistvými a spolupráce s univerzitami pomáhá Nadace HRC mladým LGBT dospělým vykročit do života v nových prostředích a poskytuje jim materiály a informace, které jim mají pomoci s jejich přijetím v nové společnosti (HRC 2014: 21). Zároveň Nadace pomáhá školám financovat skupiny pro LGBT studenty nebo poskytuje konzultace na téma zlepšování postupů směrem k těmto studentům tak, aby byli co nejlépe přijímáni (HRC 2014: 21).

Součástí tohoto programu je také tzv. “Coming Out Project“, který je spojen s prací v mnoha oblastech (náboženské komunity, lékaři, zaměstnání, etnické minority) za účelem pomoci LGBT osobám, které se rozhodly otevřeně přiznat svou sexuální orientaci nebo genderovou identitu tak, aby byli co nejlépe přijati svým okolím (HRC 2014: 23).

Oblasti zdraví a stárnutí se Nadace HRC věnuje zejména proto, že mnoho LGBT osob odkládá návštěvu u lékaře, z důvodů obav z nestandardního zacházení vůči své osobě. Program pro zdraví a stárnutí (“Health & Aging Program“, HAP) byl vytvořen zejména proto, aby pomohl změnit politiky a praktiky vůči LGBT osobám ve zdravotních organizacích a v organizacích, které se věnují pomoci stárnoucím lidem (HRC 2014: 25). Důležitým aspektem tohoto programu je zaměření na HIV/AIDS a snaha o ukončení šíření tohoto onemocnění, podpora testování na vir HIV nebo upozornění na nedávný nárůst HIV pozitivních v LGBT komunitě (HRC 2014: 25). V této oblasti spolupracuje Nadace HRC s dalšími organizacemi, které se věnují pomoci HIV pozitivním a nemocným AIDS (HRC 2014: 25). Nadace také pořádá průzkum nazvaný “Healthcare Equality Index“ nebo HEI, kterého se účastní na 5000 nemocnic po celých Spojených státech a který má za úkol zjistit jak je zde přístupováno k LGBT pacientům. V souvislosti s tímto průzkumem také Nadace poskytuje zdravotnickým zařízením školení a konzultace ohledně anti-diskriminačních politik a stejného přístupu k LGBT pacientům jako k ostatním (HRC 2014: 26). Více než 400 nemocnic ze všech států Spojených států, které se účastnily průzkumu HEI jsou dnes považovány za zařízení, která zaručují svým LGBT pacientům, rovný přístup k službám a jednání personálu (HRC 2014: 27).

Poslední oblastí, které se Nadace HRC věnuje je celosvětová kampaň za rovnost LGBT osob. Mnohé vlády schvalují zákony, jež kriminalizují homosexuální vztahy nebo sodomii a za jejich porušení jsou vysoké tresty. Často se

jedná o bití, násilné sexuální akty nebo zabití (HRC 2014: 29). Nadace se podílí na posilování vztahů v mezinárodní LGBT komunitě skrze zprostředkování kontaktů mezi aktivisty, nadacemi mezinárodními i lokálními (HRC 2014: 31).

Medializace nově přijatých diskriminačních zákonů je jedním z nástrojů jak ovlivnit veřejné mínění a Nadaci se toto potvrdilo, když ji LGBT aktivisté v Rusku požádali o medializaci jejich situace potom, co Ruská federace schválila zákon, jež omezoval svobodu LGBT osob na jejím území (HRC 2014: 31).

2.3.2. HRC večeře

Organizace jako je “Human Rights Campaign“ potřebuje k realizaci svých cílů finanční zdroje. Tyto zdroje získává především pomocí tzv. “HRC Dinner“. Jedná se o každoroční večeře pořádané organizací, jejichž součástí jsou také soukromé aukce (Atlanta HRC 2014). Pořádají je jednotlivé větve organizace v různých městech Spojených států, ale ta nejvýznamnější se odehrává ve Washingtonu.

Washingtonská HRC večeře je událostí, které se účastní členové organizace, významné osobnosti kultury, politiky i aktivisté a ti, jimž organizace pomáhá (HRC National Dinner b). Mezi ty nejvýznamnější politické osobnosti můžeme zahrnout prezidenty Clintona a Obamu nebo senátorku Clintonovou (HRC National Dinner a).

Prezident Obama se HRC večeře účastnil již dvakrát. V říjnu 2009 pronesl řeč, ve které ocenil práci organizace a zmínil stálou potřebu měnit práva, která diskriminují nejen LGBT občany, ale jakékoliv jiné minority ve Spojených státech jako jsou například nemocní AIDS a HIV pozitivní lidé (The White House 2009). Prezident projevil naději na ukončení diskriminace proti LGBT

osobám ve Spojených státech a odhodlání prosazovat takové změny, aby mohlo být tohoto cíle dosaženo (The White House 2009).

Jednou z takových změn mělo být přijetí zákona “Matthew Shepard and James Byrd, Jr. Hate Crimes Prevention Act“, který označil za důkaz poctivé organizace a práce ze strany HRC. Další měl být antidiskriminační zákon na ochranu zaměstnanců, který by měl chránit LGBT pracovníky před propuštěním na základě jejich sexuální orientace či genderové identity. Prezident se také zmínil o pokrocích, kterých bylo dosaženo ohledně zrušení politiky “Don’t Ask, Don’t Tell“ (DADT) a zavázal se k dokončení tohoto procesu (The White House 2009). Další, v proslovu zmíněnou problematikou byl zákon “Defense of Marriage Act“ (DOMA) na kterém prezident ilustroval jeho odhodlání měnit legislativu Spojených států tak, aby nedocházelo k porušování práv LGBT občanů. Řekl, že očekává od všech federálních úřadů takové politiky, které budou dávat co možná nejrovnější práva homosexuálním párům a LGBT rodinám (The White House 2009).

V projevu na HRC večeři ve Washingtonu v roce 2011 zmiňoval prezident Obama změny, ke kterým se zavázal v roce 2009 a kterých se podařilo dosáhnout jako například zrušení DADT, a uzákonění “Matthew Shepard and James Byrd, Jr. Hate Crimes Prevention Act“⁷ nebo zrušení zákazu cestování pro HIV pozitivní osoby a nemocné AIDS. Prezident zmínil také stále platící “Defense of Marriage Act“ (DOMA), který už ale jeho administrativa neobhájí v soudních řízeních, protože je podle prezidenta protiústavní a měl by být zrušen (The White House 2011). Prezident Obama ve své řeči projevil naději, že změny v zákonech a veřejném mínění ohledně LGBT Američanů budou pokračovat a výsledkem

⁷ Překlad do češtiny zní “Matthew Shepadrův a James Byrdův zákon na prevenci násilí z nenávisťi“.

těchto změn budou Spojené státy, které budou mít rovné příležitosti a práva pro všechny občany (The White House 2011).

2.3.3. Současná práce HRC

Organizace se v současné době soustředí na mnoho témat souvisejících s LGBT komunitou. Mezi ty nejvýznamnější patří boj proti federálním zákonům, které neodpovídají občanským právům LGBT občanů Spojených států, například “Defense of Marriage Act“ (DOMA) a snaží se prosadit právo transsexuálních občanů sloužit v armádě otevřeně, stejně jako to bylo nedávno umožněno LGBT příslušníkům ozbrojených složek (HRC c). Další oblastí na kterou se HRC soustředí, jsou zločiny z nenávisti. Výsledkem snah organizace v této oblasti je podepsání “Matthew Shepard and James Byrd, Jr. Hate Crimes Prevention Act“ v roce 2009. Tento zákon usnadňuje ministerstvu spravedlnosti vyšetřování zločinů motivovaných například národností, náboženstvím, pohlavím, sexuální orientací nebo genderovou identitou oběti. Mezi další z mnoha aktivit HRC patřila kampaň za zrušení “Don’t Ask, Don’t Tell“ (HRC b), (které se více věnují v kapitole 4 této práce) nebo snaha ukončit epidemii AIDS/HIV a podpora lidí, kteří se veřejně hlásí ke své sexuální orientaci či genderové identitě (HRC d).

3. “DON’T ASK, DON’T TELL“ (DADT)

Od dob první světové války zakazovala armáda Spojených států sodomii a skrze tu i homosexuální orientaci. Během druhé světové války mobilizační regulace uváděly, že osoby, které se běžně nebo občasně věnují homosexuálním či jiným perverzním praktikám nejsou vhodné pro službu v armádě a budou z ní vyloučeni (National Defense Research Institute 2010: 40).

V roce 1981 sepsal náměstek ministra obrany, W. Claytor, novou direktivu, která měla zjednodušit standardní politiku v tomto ohledu a pomoci ministerstvu obrany při soudních řízeních, protože před vydáním této direktivy bylo velice složité reagovat na právní výzvy u soudů (National Defense Research Institute 2010: 41). Gayové a lesby byli vyřazeni z armády, protože homosexualita nebyla slučitelná s výkonem vojenské služby a jejich přítomnost v terénu ohrožovala úspěch vojenských misí. Claytorova nová direktiva byla založená na efektivitě armády a poskytovala tři základní důvody pro vyloučení z armády na základě sexuální orientace; těmi byly prohlášení se za homosexuála, účast na nebo pokus o účast na sexuálním aktu s osobou stejného pohlaví a manželství nebo pokus o uzavření manželství s osobou stejného pohlaví (National Defense Research Institute 2010: 41)

Během prezidentské volební kampaně v roce 1992 slíbil William Clinton, demokratický kandidát, že ukončí diskriminaci v armádě (Knauer 2011: 94).

Během prvních týdnů v pozici prezidenta byla na Clintona v souvislosti s tímto slibem upřena pozornost médií. Armáda i příslušníci kongresu přijímali jeho prohlášení s nelibostí. Ministr obrany se sešel s prezidentem, aby projevil své námitky a vysvětlil námitky armády ke zrušení zákazu služby homosexuálů. Mezi dalšími odpůrci zrušení direktivy byli senátoři, kterým vadilo, že kongres

nebyl konzultován a prohlašovali, že mají konstituční autoritu ohledně témat týkajících se osob v armádě (National Defense Research Institute 2010: 42).

V lednu 1993 Clinton nařídil ministru obrany, aby připravil exekutivní nařízení, které mělo ukončit diskriminaci v souvislosti se službou v armádě Spojených států na základě sexuální orientace. Prezidentova vize zahrnovala oddělení sexuální orientace od výkonu služby a vytvoření prostředí soukromí tak, aby LGB⁸ jednotlivci mohli v armádě sloužit, pokud by jinak jejich chování bylo v souladu s vysokými nároky na chování v armádě (National Defense Research Institute 2010: 43). Problémem byla podpora kongresu, která byla nutná k realizaci prezidentova plánu. Vláda nakonec přijala alternativu, která byla pojmenována „Don't Ask, Don't Tell“ (DADT, v českém překladu Neptat se a nesdělovat), podle níž neměli být příslušníci armády dotazováni na jejich sexuální orientaci, ale zároveň si měli v této otázce zachovat soukromí. Jakmile by přišla něčí homosexuální orientace ve známost, mohla být použita jako důvod pro započetí vyšetřování a propuštění (National Defense Research Institute 2010: 43, 44). DADT představovalo kompromis ze strany prezidenta, ale Clinton se rozhodl, že je to lepší řešení, než zrušení zákazu úplně s ohledem na to, že ho později kongres neschválí (National Defense Research Institute 2010: 44).

⁸ Transgender osoby jsou z případné služby v armádě vyloučeny úplně. DADT se jich netýká a nejsou tedy zmiňováni v textu.

Přestože homosexualita se již s armádou nevylučovala, členové ozbrojených složek nesměli přiznat jeho či její homosexuální orientaci. Podle ministerstva obrany byla sexuální orientace považována za osobní a soukromou záležitost a homosexuální orientace nebyla překážkou v pokračování ve službě, pokud nebyla jasně dána najevo homosexuálním jednáním. „Homosexuální jednání“ pak bylo definováno jako jakékoliv otevřené přiznání homosexuality. To znamenalo, že kdyby se někdo prohlásil za homosexuála, byl by vyloučen z armády (Knauer 2011: 94).

Politika Spojených států přijatá v roce 1993 prezidentem Clintonem přikazuje všem LGB příslušníkům americké armády, aby se ke své orientaci nijak veřejně nehlásili. Kdyby se tak stalo, přišli by o práci a příspěvky (Knauer 2011: 94). Zákon stavěl na tom, že povědomí o LGB jednotlivcích v armádě představuje „nepřijatelné ohrožení“ efektivity armády (National Defense Reserach Institute 2010: 4).

Výsledná verze zákona byla nejasná v oblasti jeho realizace a nevymezovala jasný vztah mezi sexuální orientací, prohlášením o ní, jednáním, tendencí a úmyslem. V rámci ministerstva obrany neexistovala jednotná shoda na tom, jak by mohl jednotlivec vyvrátit podezření o své homosexuální orientaci (National Defense Reserach Institute 2010: 4).

3.1. Kampaň za zrušení DADT

Během období, kdy byla uplatňována politika DADT, bylo z armády Spojených států propuštěno více než 14 000 LGBT vojáků z důvodu jejich sexuální orientace. Mezi odpůrce této politiky patřila i organizace “Human Rights Campaign“, která se účastnila kampaně za zrušení DADT pomocí lobby, emailů

posílaných do kongresu žádajících zrušení této politiky nebo získání veteránů pro účast na veřejných akcích a přítomnost v médiích (HRC b).

Politika DADT byla mnohokrát předmětem soudních procesů. V případě “Holmes/Watson v. California Army National Guard“ se členové armády bránili proti propuštění na základě přiznání homosexuální orientace, protože podle nich tento výrok neznamena, že se dopustí homosexuálního aktu a tvrdili, že s LGBT jednotlivci je zacházeno jinak, než s ostatními příslušníky armády. Soud rozhodl ve prospěch armády s tím, že tato politika je potřebná a v souladu s ústavou, podle něj totiž výrok o homosexuální orientaci souvisí s předpokladem sexuálního aktu a DADT není podle něj diskriminační, protože se všemi je na jejím základě zacházeno stejně (nikdo není oprávněn oznámit homosexuální orientaci bez důkazu, že se nedopustí homosexuálního aktu. (Stewart 2001: 100).

V procesu McVeigh v. Cohen z roku 1998 se Timothy McVeigh bránil propuštění z armády na základě DADT, protože se domníval, že během jeho vyšetřování se žalovaná strana dopustila porušení jeho práv na soukromí v elektronické komunikaci nebo také čtvrtého a pátého dodatku ústavy Spojených států. McVeigh se otevřeně nevyjádřil o své homosexuální orientaci tak, jak jej definuje DADT. K vyšetřování došlo na základě soukromého anonymního emailu, který naznačoval homosexuální orientaci a to nemohlo být považováno za důvod k zahájení vyšetřování nebo k propuštění. Námořnictvo armády Spojených států nemělo důkaz o tom, že by autorem anonymního emailu byl McVeigh a rozhodlo se zjistit identitu osoby, která zprávu poslala. Dopustila se tak porušení DADT, protože došlo ke snaze námořnictva zjistit autora textu a propustit ho a tím i k porušení (jak se McVeigh domníval) jeho práva na soukromí v elektronické komunikaci (Sporkin 1998: 1- 4). Soud rozhodl, že tento postup ze strany armády nebyl v souladu s politikou DADT a vyjádřil přání zastavit diskriminaci homosexuálních mužů a žen (Sporkin 1998: 6).

Dalším důležitým procesem v souvislosti s DADT byl soudní spor mezi “Log Cabin Republicans“ a Spojenými státy americkými. Výsledkem tohoto procesu bylo prohlášení soudu, že politika DADT porušuje pátý dodatek ústavy Spojených států, který zaručuje občanům právo na spravedlivý proces a první dodatek, který garantuje svobodu slova (Feder 2013: 12).

Soud také zvážil mnohé výpovědi členů armády společně s výpověďmi expertů a zjistil, že tato politika nijak nepomáhá zkvalitnění americké armády. Naopak, podle soudu byl DADT důvodem přijímání méně kvalifikovaných osob a propouštění těch kvalifikovaných s cennými zkušenostmi a výcvikem. Dalším prohřeškem armády bylo podle soudu to, že čekala, až se vojáci podezřelí z porušení DADT vrátí z nasazení v cizině, aby je posléze mohla propustit (Feder 2013: 13).

Rozhodnutí soudu se týkalo také prvního dodatku ústavy s tím, že ho politika DADT porušuje, když nedovoluje členům armády se svobodně vyjádřit o jejich homosexuální orientaci, zatímco heterosexuálním osobám je toto právo přiznáváno (Feder 2013: 13). Porušování svobody slova mělo i jiné následky, než jen nemožnost otevřeně se vyjadřovat o sexualitě v rámci jednotky, což mělo za výsledek oslabení důvěry a soudržnosti. Znamenalo to také, že LGB vojáci nemohli otevřeně vstupovat do organizací nebo se účastnit soudních sporů ohledně DADT a skrze to jim bylo zabraňováno v uplatňování jejich práv. Přestože je armáda oprávněna v některých případech omezit svobodu slova svých členů, v případě DADT došel soud k závěru, že armáda překročila hranici mezi tím, co je nutné pro vojenské účely a co je omezování svobody jednotlivce, jako například vyšetřování soukromé korespondence (Feder 2013: 13).

Na podzim roku 2010 vydala federální soudkyně Virginia A. Phillipsová nařízení zakazující prosazování zákona DADT s okamžitou platností a zastavení jakýchkoliv probíhajících vyšetřování osob nebo probíhajících propouštěcích procesů členů armády na základě tohoto zákona (Schwartz 2010a: 1). V souvislosti s rozhodnutím soudkyně prohlásil tiskový mluvčí Bílého domu, že prezident Obama bude pokračovat v pokusu o zrušení politiky DADT, která je podle něj nespravedlivá (Schwartz 2010a: 2).

Během let, kdy zákon DADT platil, došlo ke změnám ve veřejném mínění ohledně homosexuality. Lidé se stali více tolerantními a pozitivněji přistupovali k začlenění LGBT osob do společnosti. Z průzkumů veřejného mínění v roce 2010 vyplývá, že více než polovina lidí pokládala homosexualitu za přijatelný životní styl a téměř devadesát procent souhlasilo, že by měli mít LGBT jednotlivci stejná práva a možnosti v zaměstnání jako ostatní (National Defense Reserach Institute 2010: 7). Stále více lidí také souhlasilo s tím, aby gayové a lesby mohli sloužit v armádě otevřeně (National Defense Reserach Institute 2010: 8). S tím pravděpodobně souvisí i fakt, že po roce 2001 začalo v armádě ubývat propouštění na základě sexuální orientace. Především mladší velitelé čím dál lépe přijímali LGB členy jednotek a jiní se zdráhali propustit schopné jednotlivce během nasazení ve válce (National Defense Reserach Institute 2010: 5).

3.2. Zrušení DADT

V prosinci 2010 podepsal prezident Obama zákon rušící politiku DADT i přes trvajících vzdor některých částí armády, například námořní pěchoty. Barney Frank, demokrat ze státu Massachusetts, vyjádřil přesvědčení, že armádní integrace vojáků otevřeně se hlásících k LGBT půjde stejně dobře jako v případě integrace příslušníků jiných kultur a ras nebo genderová integrace v předchozích letech (Stolberg: 2010).

Se zrušením DADT v roce 2011 vydalo ministerstvo obrany Spojených států referenční příručku vysvětlující změny, které jsou se zrušením zákona spojeny a upozorňuje, že některé postupy zůstanou nezměněny. Příručka zmiňuje například to, že příslušníci armády ani uchazeči nebudou ani se zrušením DADT dotazováni na svou sexuální orientaci a že se všemi bude zacházeno s respektem a důstojností (Department of Defense 2010: 1). Výroky členů armády o sexuální orientaci již nebudou překážkou pro službu v armádě a bývalí členové propuštění na základě DADT se mohou znovu ucházet o přijetí do služby s tím, že budou hodnoceni podle stejných kritérií jako všichni ostatní uchazeči o opakované přijetí (Department of Defense 2010: 1). Všichni členové jsou i nadále způsobilí k plnění úkolů kdekoliv ve světě bez ohledu na sexuální orientaci, ti kteří slouží nebo budou sloužit v zemích, kde je homosexuální styk zakázaný se budou řídit radami místních velitelů. Příručka také připomíná, že sexuální orientace je soukromou záležitostí a nikdo nesmí žádat nebo sbírat informace o sexuální orientaci členů armády pokud toto není důležitou součástí náležitého vyšetřování nebo jiného oficiálního jednání (Department of Defense 2010: 1).

Zastánci zrušení DADT se po roce 2004, kdy byla opět otevřena tato debata, soustředili na kongres a legální problémy, které tato politika přinášela v souvislosti s ústavou Spojených států. Zároveň připomínali, že DADT měl negativní vliv na soudržnost jednotek a jejich pohotovost/připravenost (National Defense Research Institute 2010: 5).

3.3. Transsexuálové v armádě USA

Zrušení DADT dovolilo otevřeně sloužit v armádě gayům, lesbám a bisexuálním jednotlivcům. Znevýhodnění LGB členů armády, ale nadále trvá na základě “Defense of Marriage Act“ (DOMA), který omezuje armádu v rozšíření zdravotního pojištění, důchodů nebo právních služeb na partnery stejného pohlaví (Stabler 2011). Na rozdíl od LGB jednotlivců je transgender mužům a ženám i nadále znemožněno působit v armádě a v případě jejich odhalení jim hrozí vyloučení ze služby (Peters 2014). Zdravotní podmínky armády Spojených států zakazují službu na základě tzv. psychosexuálních poruch, mezi které se řadí transsexualita, “cross-dressing“ nebo již provedená změna pohlaví. Podle odhadů Williamsova institutu slouží v armádě na 15 500 transsexuálních mužů a žen (Gates, - Herman 2014:1). Ve spolupráci s dalšími organizacemi se o možnost otevřené služby transgender osob v americké armádě snaží HRC (Gregg 2014).

Nejnedávnější změnou v armádě Spojených států v jejím vztahu k transsexuálním členům ozbrojených sil je fakt, že v budoucnu bude složitější propustit transgender osobu ze služby (Ring 2015). Velitelé budou mít nově povinnost vysvětlit své rozhodnutí propustit transgender osoby u výše postavených civilních představitelů, což může být pro kariéru daného velitele nepříjemné následky (Ring 2015). Transgender příslušníci armády tento krok vítají, ale dodávají, že je to jen opatření proti stále se zhoršujícímu obrazu politiky armády ohledně transsexuálních osob v jejích službách (Ring 2015). LGBT aktivisté tento krok armády chválí, ale prohlašují, že boj za transgender členy armády, aby mohli otevřeně sloužit je nezbytný (Ring 2015).

4. DISKRIMINAČNÍ OPATŘENÍ V USA

4.1. Zákony o sodomii

Do pozdních šedesátých let dvacátého století platily ve Spojených státech zákony zakazující sodomii a některé z nich zakazovaly i felaci jakýmkoliv dvěma osobám. Tyto zákony měly svůj základ v době kolonizace, kdy byly ochranou proti hříšnému chování (Eaklor 2008: 186). Během dvacátého století pak byly tyto zákony používány k trestání za homosexualitu, a proto se proti nim stavěla hnutí za práva LGBT osob od počátku hnutí za osvobození v roce 1969 (Eaklor 2008: 186).

Prvním státem, který zrušil zákon o sodomii byl stát Illinois v roce 1961 a byl tak započat proces rušení zákonů o sodomii v celých Spojených státech (Eaklor 2008: 186). Do poloviny osmdesátých let následovalo zrušení těchto zákonů ve dvaceti čtyřech dalších státech a v hlavním městě Washingtonu (Eaklor 2008: 186).

V roce 1982 byl Michael Hardwick zadržen za sodomii ve státě Georgia. Hardwick nakonec nebyl obviněn, ale rozhodl se podat žalobu za účelem otestování zákona u odvolacího soudu a vyhrál na základě práva na soukromí, protože byl policií zadržen ve svém domově (Eaklor 2008: 186, 187).

Soud vydal rozhodnutí, ve kterém stálo, že konsenzuální pohlavní styk mezi osobami stejného pohlaví v soukromí jejich domova je v podstatě soukromou záležitostí těchto osob a státu tak nenáleží právo proti tomuto styku zasáhnout (Pierceson 2005: 23). Stát Georgia se odvolal k Nejvyššímu soudu, který potvrdil jeho prosazování zákona o sodomii (Eaklor 2008: 187), nepřijal totiž tak široké pojetí soukromí jako soud ve státě Georgia (Pierceson 2005: 23). Hlavní

soudce v souvislosti s tímto rozsudkem napsal, že v ústavních termínech není nic, co by se dalo vyložit jako právo na páčání homosexuální sodomie (Eaklor 2008: 187).

Jeden ze soudců, Harry Blackmun, se vyslovil pro odvolání zákona o sodomii, protože podle něj omezoval právo na soukromí, které zahrnuje ochranu sexuální intimity neohledě na pohlaví těch osob, kterých se týká. Zároveň také vytkl ostatním soudcům, že se při rozhodování soustředili až příliš na homosexuální orientaci žalujícího (Pierceson 2005: 23). Blackmun také dodal, že soukromí je podle jeho názoru ústřední součástí života každého jednotlivce (Pierceson 2005: 24).

Mezi LGBT aktivisty bylo toho rozhodnutí přijato jako krok zpět (Eaklor 2008: 187), protože znamenalo, že homosexuální muži a ženy nemají podle federální ústavy právo na sexuální vyjádření (Stewart 2001: 53). Kdyby soud rozhodl ve prospěch pana Hardwicka, znamenalo by to zrušení všech zákonů o sodomii ve Spojených státech, ale následkem tohoto rozhodnutí bylo, že každý ze států musel ke zrušení těchto zákonů přistoupit sám (Stewart 2001: 53).

V roce 2014 bylo v USA dvanáct států, které ještě tyto zákony nezrušily, přestože byly v roce 2003 prohlášeny za neústavní v rozsudku soudního sporu *Lawrence v. Texas* (Langlois 2014). Tento rozudek prohlásil zákony o sodomii za neústavní, protože porušuje čtrnáctý dodatek ústavy Spojených států. Podle prohlášení soudu nemůže být zakázán konsenzuální pohlavní styk mezi dospělými (Langlois 2014). Louisiana je jedním ze států, kde zákony o sodomii stále platí. Zákon nezrušila, protože její zákonodárci společně s věřícími konzervativci jeho zrušení odmítají (Langlois 2014). Dalšími státy se stále platnými zákony o sodomii byly ještě v roce 2014 Florida nebo například Kansas a Mississippi či Texas a Utah (Langlois 2014).

Po tom co byl Dwayne Williams v roce 2010 v Alabamě obviněn z porušení zákona o sodomii se odvolal s odkazem na to, že tento zákon odporuje ústavě Spojených států, jak bylo rozhodnuto v procesu Lawrence v. Texas (Ring 2014). Alabamský soud s tímto tvrzením souhlasil a stát zrušil jeho zákon o sodomii v roce 2014, jedenáct let po rozhodnutí Nejvyššího soudu o jeho neústavnosti (Ring 2014).

4.2. Druhý dodatek v Coloradu

V roce 1991 bylo coloradskou komisí pro občanská práva (“Colorado Civil Rights Commission“) doporučeno přijetí zákonů, které by bránily diskriminaci na základě sexuální orientace (Stewart 2001: 232). V reakci na toto sdělení se zformovala organizace náboženských aktivistů, “Colorado Family Values“ (CVF) jejímž úkolem bylo zrušení antidiskriminačních zákonů, které již byly platné v coloradských městech jako Aspen, Boulder a Denver a zrušení guvernérova rozhodnutí o antidiskriminačním zákoně platném pro celý stát. Zároveň také chtěli předejít přijetí nových podobných zákonů v budoucnosti (Stewart 2001: 232).

Organizace CVF navrhla dodatek k ústavě státu Colorado, který měl zrušit již platné zákony nebo politiky, jež chránila LGB osoby před diskriminací na základě jejich sexuální orientace a zamezit vzniku a přijetí nových (Stewart 2001: 232). Hlavním argumentem organizace byl fakt, že tyto antidiskriminační zákony dávají LGB osobám zvláštní práva, kterým se nedostává ostatním a která nepotřebují ani si je nezaslouží. Ti, kteří proti druhému dodatku protestovali, tvrdili, že bez zákona, který by je chránil proti diskriminaci, budou LGB lidé výrazněji vystaveni diskriminaci a že takový zákon by měl za následek vytvoření obdobných zákonů, které by rušily ochranu dalších menšin ve společnosti (Stewart 2001: 232).

Argument “zvláštních práv,, má kořeny v boji o rovnoprávnost Afroameričanů ve společnosti. Tehdy se jednalo o zajištění ochrany pro menšiny, které by jinak byly ve společnosti vystaveny diskriminaci a pomocí těchto práv jim zajistit bezpečnost (Stewart 2001: 232, 233). CVF se později snažila vyvarovat používání tohoto termínu, protože by to dalo oponentům dodatku možnost argumentovat, že nechtějí speciální práva, ale práva, kterým se dostává ostatním (Stewart 2001: 233).

V roce 1992 byl ve státě Colorado schválen dodatek, který měl chránit občany před LGB komunitou požadovanými výjimkami. Byl to status, který neposkytoval těmto lidem žádnou zvláštní ochranu proti diskriminaci na základě sexuální orientace. Tento dodatek také znamenal anulování dříve platných zákonů na ochranu LGB osob proti diskriminaci z důvodu sexuální orientace (Eaklor 2008: 199). Ve volbách se pro přijetí dodatku vyjádřilo 53% voličů a jako reakce ze strany LGB občanů, kteří se tak nemohli spolehnout na stát, že bude chránit jejich práva, byla aktivisty utvořena skupina právních zástupců, která měla zahájit soudní řízení proti druhému dodatku. Žaloba byla podána několik dní po schválení dodatku (Stewart 2001: 233).

Spor byl veden jako rozhodování mezi ústavním principem volby většiny a ochranou práv menšin. U oblastního soudu v Denveru předložil stát Colorado šest důvodů, kterými obhajoval ústavnost druhého dodatku (Stewart 2001: 233). Prvním byl fakt, že dodatek podporuje jednotnost ve státě v otázce homosexuality a bisexuality. Druhým bylo to, že k prosazení dodatku došlo hlasováním občanů a byl představen z jejich iniciativy. Třetím důvodem bylo, že dodatek umožňuje státu omezit náklady na ochranu práv osob, které nejsou považovány za ohroženou skupinu (suspect class). Čtvrtým bylo zabránění vládě v zasahování do osobního, náboženského a rodinného soukromí. Pátým důvodem bylo

zabránění vládě v přispívání k záměrům určité zájmové skupiny (Stewart 2001: 233). A posledním, tedy šestým argumentem ústavnosti dodatku bylo to, že podporoval fyzické a psychické zdraví dětí (Stewart 2001: 233, 234). Předložením těchto šesti argumentů chtěl dát stát Colorado jasné odůvodnění pro prosazování rozhodnutí svých občanů (Stewart 2001: 234).

Žalobci se rozhodli dokázat, že LGB lidé mají právo na zvláštní ochranu proti diskriminaci z toho důvodu, že tvoří výše zmíněnou ohroženou skupinu (suspect class) (Stewart 2001: 234). Pokud by se jim toto podařilo prokázat, mohl být stanoven precedent, který by znamenal zrušení všech diskriminačních opatření proti homosexuálním a bisexuálním jednotlivcům ve Spojených státech, ale k tomu potřebovali dokázat také to, že homosexualita je nezměnitelný stav a že se nejedná o volbu, že existuje celá řada příkladů, které poukazují na diskriminaci pro LGB osobám v minulosti a že tito lidé nemají dostatečnou moc, která by jim dovolila chránit jejich práva trvale (Stewart 2001: 234). Žalobcům se podařilo prokázat, že homosexualita se projevuje v dětství a že to není volba jenž činí dospělí lidé, přestože sexuální chování určitou úroveň volby zahrnuje (Stewart 2001: 234). Prokázali také historii perzekuce a diskriminace LGB osob a představili druhý dodatek jako nástroj, který má napomoci pokračování těchto praktik v soudobých Spojených státech. Argumenty použité CVF při návrhu dodatku byly prokázány shodné s těmi, které měly dříve předejít zrovnoprávnění etnických či náboženských menšin (Stewart 2001: 234). Soud ale nepřijal tvrzení žalobců o nedostatečné politické moci LGB osob, která jež bylo posledním aspektem, který by potvrzoval jejich status jako ohrožené skupiny (Stewart 2001: 234).

Soud odmítl první, druhý i třetí argument státu Colorado (již představené výše v textu). K čtvrtému důvodu se soudce vyjádřil tak, že z něj mohou být vyjmuty náboženské organizace, ale nemůže být připuštěno, aby antidiskriminační zákony upíraly LGB osobám jejich základní právo na politickou participaci (Stewart 2001: 235). Soud dále odmítl úzké pojetí rodiny, která má být podle dodatku chráněna před lesbami a gayi s odůvodněním, že rodinných hodnot nemá být dosaženo skrze jednání proti určité skupině osob (Stewart 2001: 235). Podle soudu byl pátý argument státu proti zásahům vlády ve prospěch určité skupiny tím nejsilnějším z předložených, ale i přesto ho odmítl, protože k němu nebyly dodány důkazy, které by toto tvrzení dokazovaly. Stejně tak byl odmítnut i poslední, šestý, argument ke kterému stát nedodal dostatečné důkazy jak měl dodek chránit děti (Stewart 2001: 235).

Podle rozhodnutí soudu nepředložili žalobci dostatečné důkazy pro prohlášení LGBT osob za ohroženou skupinu. Odůvodnil to tím, že vzhledem k tomu, že 46% voličů hlasovalo proti přijetí druhého dodatku, nemohlo být prohlášeno, že tato menšina nedisponuje dostatečnou politickou mocí pro ochranu svých práv (Stewart 2001: 235). Souhlasil ale s historií diskriminace proti LGB osobám (Stewart 2001: 235).

Stát Colorado se proti rozhodnutí soudu odvolal ke coloradskému nejvyššímu soudu (Stewart 2001: 235), který ale souhlasil s tím, že druhý dodek je nástrojem k porušování základních práv LGB menšiny skrze odepření jejich práva na přijetí takových zákonů a regulí nebo nařízení, které by je chránily před diskriminací z důvodu sexuální orientace. Argumenty použité tímto soudem se velmi blížily těm, které použil předchozí soud (Stewart 2001: 236). Colorado poté představilo nový argument, podle kterého by i po zrušení druhého dodatku docházelo k omezení homosexuálního jednání, praktik a vztahů. Stát se

spoléhal na tento argument na základě výsledku sporu *Bowers v. Hardwick* ve státě Georgia (Stewart 2001: 236).

Coloradský nejvyšší soud na toto reagoval tím, že omezování jednání, praktik a vztahů je pouze jiným nástrojem ke konání téhož, totiž k vyčlenění LGB osob. Zároveň se vyjádřil v tom smyslu, že nemůže docházet k narušování práva na politickou participaci, o což se podle něj druhý dodatek pokoušel (Stewart 2001: 236). Toto rozhodnutí bylo v roce 1995 potvrzeno Nejvyšším soudem Spojených států, který přezkoumával rozhodnutí soudu v Coloradu a dodal, že dodatek činí z homosexuálů nerovnoprávné občany a to nemůže být povoleno. Žádný stát nemůže vyčlenit skupinu svých občanů z práv platných pro všechny (Stewart 2001: 236).

Druhý dodatek byl v Coloradu zrušen v roce 1996 ve výsledku soudního procesu známého jako "*Romer v. Evans*" (Eaklor 2008: 199). Rozsudek ve sporu tohoto zvrátil coloradský dodatek, který omezoval ochranu proti diskriminaci na základě sexuální orientace a výrazně ovlivnil další podobné procesy (Stewart 2001: 231).

Ovšem fakt, že součástí výsledného rozhodnutí soudu nebyla žádná doktrína, která by zahrnovala ochranu práv LGB osob poukazoval na neochotu Nejvyššího soudu se těmito právy více věnovat a soustředit se na nároky rovnosti pro tuto menšinu (Pierceson 2005: 27).

4.3. “Defense of Marriage Act“ (DOMA)⁹

Zákon na ochranu manželství byl přijat v roce 1996, aby zamezil státům v uznání manželství párů stejného pohlaví a aby definoval manželství jako svazek mezi mužem a ženou (Stewart 2001: 83). Odpůrci zákona tvrdí, že je tento protiústavní, z důvodu neshody se čtvrtým článkem ústavy Spojených států (Stewart 2001: 83), který upravuje veřejné akty, dokumenty a soudní rozsudky států, které jsou uznávány i všemi ostatními státy. Podle tohoto článku může kongres předepsat způsob, jakým bude případně přezkoumána jejich právní síla (Cornell University Law School). Další námitkou proti DOMA je fakt, že zákon není dostatečně obecný a byl napsán bez nutného opodstatnění. Námitkou je také to, že jako federální zákon zasahuje do oblasti jež byla tradičně přenechána jednotlivým státům a omezuje cestování mezi státy či že je namířen proti určité skupině lidí (Stewart 2001: 83).

Manželský pár, který je oddaný v jednom státu, ale žije v jiném, by měl být uznán i druhým státem, pokud toto manželství neporušuje jeho politiku (například zákaz incestních manželství nebo polygamické svazky) (Stewart 2001: 84). Státy, kde se neodehrálo uzavření svazku nebo zde sezdaný pár nežije, musí podle svých vlastních zákonů uznat jakékoliv uzavřené manželství a DOMA tak nehraje žádnou roli v tom, jaké svazky mohou nebo nemohou být uznány (Stewart 2001: 84).

Zároveň se v důsledku přijetí Zákona na ochranu manželství nezvýšilo množství států, které by zakazovaly uznání manželství párů stejného pohlaví uzavřených v jiném státě, ale tento zákon může mít destabilizační účinek na čtvrtý článek ústavy Spojených států, protože kongres je díky němu otevřen přijímat námitky vznesené proti uplatňování tohoto článku (Stewart 2001: 85).

⁹ V českém překladu “Zákon na ochranu manželství”.

DOMA také výrazně ovlivňuje možnost cestování sezdaných párů nebo se stěhovat v rámci Spojených států. Například ve státech, které neuznávají homosexuální svazky by mohlo dojít k situaci, kdy není jednomu z páru umožněno rozhodnout o případném lékařském ošetření partnera ve chvíli, kdy není schopen učinit takové rozhodnutí sám a mnohé páry by se proto mohly cestování skrze takové státy vyhýbat (Stewart 2001: 85). Tento zákon také umožňuje zrušení dříve platného manželství bez souhlasu zúčastněných partnerů a znamená narušování státních práv právem federálním (Stewart 2001: 85).

Přijetí DOMA znamenalo změnu nejen v instituci manželství, ale i v adopci, rozvodu nebo rodinném právu, tedy oblasti, které dříve spadaly pod správu jednotlivých států (Stewart 2001: 85). Mnohé ze států přijaly zákony podobné federálnímu zákonu o ochraně manželství, které je osvobozují od uznání homosexuálních svazků uzavřených v jiných státech, ale předpokládá se, že tyto zákony neostojí před soudem ve chvíli kdy budou vystaveny žalobě (Stewart 2001: 86).

Výroční zpráva organizace “Human Rights Campaign“ z roku 2013 oslavuje vítězství, kterého bylo dosaženo ve snaze o zrušení Zákona na ochranu manželství. Během roku 2013 se HRC a dalším aktivistům podařilo prosadit projednání DOMA u Nejvyššího soudu. V souvislosti s kampaní za zrušení tohoto zákona zapojila HRC do akce i sociální média a vyzvala jejich uživatele, aby si 26. 3. 2013 změnili své profilové obrázky na červenou barvu, která měla symbolizovat lásku. Právě v tento den totiž probíhala jednání u Nejvyššího soudu (HRC 2013: 8). Zde byl představen návrh zákona, který měl znamenat zrušení DOMA jako celku. Podporu pro zrušení tohoto zákona vyslovili v kongresu členové strany Republikánů i Demokratů (Ring 2013). Tento návrh zahrnuje zrušení druhého článku zákona, který dovoluje státům neuznat manželské svazky uzavřené v jiných státech. Zároveň také obsahuje pravidlo, podle kterého musí

být všechny manželské svazky uznány federálním právem nezávisle na státě, ve kterém pár žije (Ring 2013). V tentýž den došlo k rozhodnutí v soudním procesu Spojené státy v. Windsor, který je považován za zásadní, protože soud rozhodl ve prospěch rovnosti manželských svazků nezávisle na pohlaví manželů. Rozhodnutí soudu v tomto procesu sice neznamenalo zrušení DOMA jako takového, ale potvrdilo neústavnost jednoho z jeho článků (HRC). Tento článek (třetí článek) byl prohlášen za neplatný, protože podle soudu neuznával všechna platná manželství za rovnocenná a tím porušoval pátý dodatek ústavy Spojených států (HRC 2013: 15).

Zákonem, který by měl s úplností zrušit platnost DOMA by měl být “Respect for Marriage Act“ (RMA). Tento nový zákon by znamenal zrušení DOMA jako celku. Tento nový zákon by měl zaručit, že se na legálně oddané manželské páry stejného pohlaví budou vztahovat stejná federální práva a uznání těchto svazků (Eleveld 2009). RMA by také měla poskytovat jistotu, že tyto svazky budou uznány federální vládou nezávisle na tom v jakém státě byl pár oddán a v jakém státě žije, ale to neznamená, že budou tyto svazky muset uznávat i státy, které tak zatím nečiní (Eleveld 2009).

V současnosti se Nejvyšší soud v procesu Obergefell v. Hodges zabývá otázkou zda je manželství osob stejného pohlavní ústavním právem. Rozhodnutí v tomto procesu bude znamenat stanovení zda jsou všechny státy vázány ústavou k tomu, aby povolily manželské svazky osob stejného pohlaví nebo aby uznávaly tato manželství uzavřená v jiných státech (Bazelon, Liptak 2015).

5. ZÁVĚR

LGBT hnutí jsou ve Spojených státech významnými činiteli v oblasti zrovnoprávnování této komunity ve společnosti. Jejich práce se neomezuje jen zvyšování povědomí veřejnosti o LGBT problematice, ale také na pomoc této komunitě nabýt stejná občanská práva, kterým se dostává ostatním, a to v mnoha aspektech společenského života.

Zejména tři, v první části práce, představená hnutí patří mezi nejvýznamnější. Důležitost hnutí GLF tkví v jeho iniciaci celonárodního aktivismu za práva homosexuálů a jeho radikalizaci. Přestože nebylo prvním hnutím svého druhu, představuje jeho vznik jakýsi zlomový bod v dějinách LGBT hnutí. Hlavní inspiraci nalézalo toto hnutí v minulosti, u bojovníků za občanská a ženská práva. Právě toto hnutí stojí za vznikem tzv. "Gay Pride Parade", tedy pochodem za práva homosexuálů, který se každoročně odehrává nejen ve Spojených státech, ale i v mnoha dalších zemích světa. Aktivisté, kteří opustili GLF pro jeho nesourodost a radikální politiku, založili nové hnutí GAA jenž se soustředilo pouze na LGBT problematiku. Členové GAA byli hlavními hybateli v zahájení procesu vyřazení homosexuality z *Diagnostického a statistického manuálu mentálních chorob* Americké psychiatrické asociace. V roce 1973 aktivisté z GAA uspěli a homosexualita byla z manuálu vyřazena.

ACT-UP je hnutím, které zahájilo boj proti HIV/AIDS a přimělo administrativu Spojených států, aby v tomto ohledu začala jednat. Mezi hlavní přínosy hnutí společnosti patří zejména zvyšování povědomí LGBT komunity o tomto, v osmdesátých letech dvacátého století, ve Spojených státech téměř neznámém onemocnění, nátlak na Instituci pro kontrolu potravin a léčiv, aby zkrátila proces schvalování léků a snížila jejich cenu nebo snaha zamezit diskriminaci nemocných z důvodu jejich sexuální orientace.

S nárůstem nemocných i mezi heterosexuály se začalo hnutí angažovat ve zvyšování povědomí o HIV/AIDS i mezi širší veřejností.

Organizace HRC je největší svého druhu ve Spojených státech a věnuje se největšímu počtu témat ze všech, v práci, zmíněných organizací. Cílem HRC je zrovnoprávnění LGBT Američanů a její snaha se ukázala být úspěšná v mnoha ohledech. S podporou této organizace došlo ke zrušení politiky DADT, mnohé firmy ve Spojených státech zavádějí opatření, která vedou k lepším pracovním podmínkám pro jejich LGBT zaměstnance a Nadace HRC pomáhá LGBT občanům dosáhnout přijetí ve společnosti skrze projekty ve školách, školení ve firmách či dialogy s náboženskými skupinami. Díky velikosti organizace se jí daří zapojit do boje za zrovnoprávnění i celebrity či státní představitele a získat nutné finanční prostředky na financování svých aktivit.

Ve druhé části práce jsem se soustředila na diskriminační opatření proti LGBT občanům ve Spojených státech. Přestože v některých státech diskriminační opatření, jako například zákony o sodomii, stále existují, někde se je podařilo zrušit.

Prvním opatřením, kterému je v práci věnována pozornost je DADT, tedy politika americké armády, která nedovolala LGB členům v armádě sloužit otevřeně. Touto politikou se dlouho zabývala organizace HRC, ale i skupiny veteránů, kteří byli na základě této politiky z armády vyloučeni a následně pak žalovali stát. HRC tak není jediným hybatelem zrušení DADT, ale je společně s “Log Cabin Republicans“ tím nejviditelnějším. Právě “Log Cabin Republicans“ totiž v soudním procesu dosáhli prohlášení, že DADT porušuje první a pátý dodatek ústavy Spojených států a následného zrušení prosazování této politiky.

Soudní proces *Bowers v. Hardwick* byl veden z důvodu porušování práva na soukromí v rámci zákona o sodomii na základě kterého byl pan Hardwick zatknut, přestože později nebyl obviněn. Na tomto příkladu boje proti diskriminačnímu opatření je možno vidět, že za snahou jej zrušit či testovat nemusí nutně stát LGBT hnutí nebo organizace, ale i jednotlivec s podporou LGBT aktivistů.

Ani v případě soudního procesu *Romer v. Evans*, který se týkal ústavnosti druhého dodatku coloradské ústavy, není patrná stopa žádné větší LGBT organizace či hnutí. V tomto procesu se angažovali zejména jednotliví aktivisté, nikoliv jasně definované hnutí. Výsledkem tohoto soudního procesu bylo zrušení diskriminačního opatření ve státě a významně ovlivnil i další podobné procesy.

Posledním příkladem, kterému se v práci věnuji je snaha o zrušení DOMA, což je zákon, který významným způsobem omezuje životy LGBT občanů Spojených států. Přestože se za zrušení toho zákona zasazuje HRC a vyslovil se pro něj i současný prezident Spojených států, nejvýznamnějšími hybateli v procesu jeho odvolání budou pravděpodobně jednotlivci, kteří tento zákon zpochybňují u soudů jako například v procesu *Spojené státy v. Windsor*, který měl za následek prohlášení jednoho z článků DOMA za neústavní. Také výsledek procesu *Obergefell v. Hodges*, který v současné době probíhá pravděpodobně ovlivní budoucnost manželství párů stejného pohlaví ve Spojených státech.

Ne všechny změny, které se ve Spojených státech na poli zrovnoprávnění LGBT komunity odehrály byly výsledkem snah hnutí zmiňovaných v této práci, ale i přesto nelze jejich přínos považovat za nevýznamný. Zejména na konci dvacátého století to byla právě LGBT hnutí, kdo organizoval tuto komunitu a pomohl jí získat vlastní hlas.

Boj za zrovnoprávnění LGBT Američanů se odehrává v duchu dědictví Spojených států, země, která byla založena za účelem vytvoření místa, kde by měli všichni nárok na stejná práva a sledování osobního štěstí.

Tato idea zůstává nenaplněna a právě boj na práva LGBT komunity, až bude dokonán, přispěje k naplnění demokratických ideálů další skupiny obyvatel, která na svou možnost plně využívat svých občanských práv teprve čekala stejně jako před ní Afroameričané nebo ženy.

6. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ACT-UP/NY. *Capsule History* (www.actupny.org/documents/capsule-home.html, 14. 3. 2015).

Altman, L.-K. (1982). New homosexual disorder worries health officials. *The New York Times* 11. 5. 1982 (<http://www.nytimes.com/1982/05/11/science/new-homosexual-disorder-worries-health-officials.html?pagewanted=1>, 14. 3. 2015).

Andriote, J.-M. (1999). *Victory deferred: how AIDS changed gay life in America* (Chicago: The University of Chicago Press).

Armstrong, E. A. - Crage, S. M. (2006). Movements and History: The Making of the Stonewall Myth. *American Sociological Review* 71 (5), 724-751.

Atlanta HRC (2014). *About the HRC Dinner* (<http://hrcatlanta.org>, 7. 4. 2015).

Bazelon, E. - Liptak, A. (2015). What's at Stake in the Supreme Court's Gay-Marriage Case. *The New York Times Magazine* 28. 4. 2015 (http://www.nytimes.com/2015/04/28/magazine/whats-at-stake-in-the-supreme-courts-gay-marriage-case.html?_r=0, 29. 4. 2015).

Cornell University Law School. *Article IV State's Relations* (https://www.law.cornell.edu/anncon/html/art4frag1_user.html, 15. 4. 2015).

D'Emilio, J. (2004). After Stonewall. In: Carnin, D. - diGrazia, J., *Queer Cultures* (Upper Saddle River: Pearson Education, Inc), s. 3 - 35.

Department of Defense (2010). *Repeal of "Don't Ask, Don't Tell" (DADT): Quick Reference Guide*

(http://www.defense.gov/home/features/2010/0610_dadt/Quick_Reference_Guide_Repeal_of_DADT_APPROVED.pdf, 14.3. 2015).

Eaklor, V.-L. (2008). *Queer America: A GLBT History of the 20th Century* (Westport: Greenwood Press).

Eleveld, K. (2009). Respect For Marriage Acts Debuts. *The Advocate* 15.9.2009 (<http://www.advocate.com/news/2009/09/15/respect-marriage-act-debuts>, 27.4. 2009).

Feder, J. (2013). „Don't Ask, Don't Tell“: Legal Analysis. *Congressional Research Service*. 6. 8. 2013 (<https://fas.org/sgp/crs/misc/R40795.pdf>, 15.3.2015), 1 - 15.

Garcia, M. (2012). The 1969 Advocate Article on the Stonewall Riots. *The Advocate*. 29.6.2012 (<http://www.advocate.com/society/activism/2012/06/29/our-archives-1969-advocate-article-stonewall-riots>, 7.3. 2015).

Gates, G., J. - Herman, J., L. (2014). Transgender Military Service in the United States. *The Williams Institute*. Květen 2014 (<http://williamsinstitute.law.ucla.edu/wp-content/uploads/Transgender-Military-Service-May-2014.pdf>, 15.3. 2015), 1 - 5.

GLBTQ (2004). *Human Rights Campaign (HRC)* (http://www.glbtc.com/social-sciences/human_rights_campaign.html, 6. 4. 2015), 1-2.

Gould, D. B. (2009). *Moving Politics: Emotion and ACT-UP's Fight Against AIDS* (Chicago: The Chicago University Press).

Greenberg, J. *ACT-UP explained* (actupny.org/documents/greenbergAU.html, 14. 3. 2015).

Gregg, R. (2014). Working Toward LGBT Inclusion in the Armed Forces. *Human Rights Campaign* 21. 20. 2014

(<http://www.hrc.org/blog/entry/pushing-for-transgender-military-service>, 14. 3. 2014).

Hall, S. (2008). Protest Movements in the 1970: The Long 1960's. *Journal of Contemporary History* 43 (4), s. 655-672.

Hall, S. (2010). *American Patriotism, American Protest: Social Movements since the Sixties* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press).

H R C (2 0 1 3) . 2 0 1 3 A n n u a l R e p o r t V i c t o r y
([http://hrc-assets.s3-website-us-east-1.amazonaws.com//files/assets/resources/HRC_2013_ANNUAL_FINAL.pdf#__utma=149406063.166972381.1396615254.1429564580.1430096998.22&__utmb=149406063.9.10.1430096998&__utmc=149406063&__utmz=149406063.1429000955.20.9.utmcsr=google|utmccn=\(organic\)|utmcmd=organic|utmctr=\(not%20provided\)&__utmv=-&__utmk=24951866](http://hrc-assets.s3-website-us-east-1.amazonaws.com//files/assets/resources/HRC_2013_ANNUAL_FINAL.pdf#__utma=149406063.166972381.1396615254.1429564580.1430096998.22&__utmb=149406063.9.10.1430096998&__utmc=149406063&__utmz=149406063.1429000955.20.9.utmcsr=google|utmccn=(organic)|utmcmd=organic|utmctr=(not%20provided)&__utmv=-&__utmk=24951866), 8. 4. 2015), 1- 25.

HRC (2014). *Foundation Overview* (Washington, D.C.: Human Rights Campaign Foundation).

HRC a. *HRC Foundation* (<http://www.hrc.org/the-hrc-story/hrc-foundation>, 7. 4. 2015).

Langlois, L (2014). 12 States Still Have Anti-Sodomy Laws A Decade After They Were Ruled Unconstitutional. *The Huffington post* 21.4.2014 (http://www.huffingtonpost.com/2014/04/21/anti-sodomy-laws_n_5187895.html, 27.4. 2015).

Log Cabin Republicans (2015). About Us. *Log Cabin Republicans*. 2015 (<http://www.logcabin.org/about-us/>, 14. 3. 2015).

Minton, H. (2010). *Departing from Deviance: A History of Homosexual Rights and Emancipatory Science in America* (Chicago: University of Chicago Press).

National Defense Research Institute (2010). *Sexual Orientation and U.S. Military Personnel Policy: An Update of RAND's 1993 Study* (Santa Monica: RAND Corporation).

Olson, J. S. (1999). *Historical Dictionary of the 1960s* (Westport: Greenwood Press).

Peters, S. (2014). Secretary of the Air Force Supports Lifting the Military Transgender Ban. *Human Rights Campaign*. 10. 12. 2014 (<http://www.hrc.org/blog/entry/secretary-of-the-air-force-supports-lifting-the-military-transgender-ban>, 13. 3. 2015).

Pierceson, J. (2005). *Courts, liberalism, and rights: gay law and politics in the United States and Canada* (Philadelphia: Temple University Press).

Ring, T. (2013). Finishing the Job: DOMA Repeal Bill Reintroduced. *The Advocate* 26. 3. 2013 (<http://www.advocate.com/politics/marriage-equality/2013/06/26/finishing-job-doma-repeal-bill-reintroduced>, 8. 4. 2015).

Ring, T. (2014). Alabama Sodomy Law Struck Down - Finally. *The Advocate* 17.6.2014
(<http://www.advocate.com/sodomy/2014/06/17/alabama-sodomy-law-struck-down---finally>, 27.4.2015).

Ring, T. (2015). Army Makes Positive Move for trans Troops. *The Advocate* 9.3.2015
(<http://www.advocate.com/politics/transgender/2015/03/09/army-makes-positive-move-trans-troops>, 27.4.2015).

Schwartz, J. (2010a). Judge Orders U.S. Military to stop 'Don't Ask, Don't Tell'. *The New York Times*. 12. 10. 2010
(http://www.nytimes.com/2010/10/13/us/13military.html?pagewanted=all&_r=0, 13. 3. 2015).

Schwartz, J. (2010b). Judge Rules That Military Policy Violates Rights of Gays. *The New York Times*. 9. 9. 2010
(<http://www.nytimes.com/2010/09/10/us/10gays.html>, 13. 5. 2015).

Sporkin, S (1998). United States District Court for the District of Columbia: Timothy R. McVeigh v. William S. Cohen. *Internet Library of Law and Court Decisions*. 26. 1. 1998
(<http://www.internetlibrary.com/pdf/McVeigh-Cohen-DDC.pdf>, 16. 3. 2015).

Stabler, M. (2011). DADT Repealed, But the Fight is Not Over. *Human Rights Campaign*. 22. 12. 2015 (hrc.org/blog/entry/dadt-repeal-but-the-fight-is-not-over, 15. 3. 2015).

Stewart, C. (2001). *Homosexuality and the Law: A Dictionary* (Santa Barbara: ABC-CLIO, Inc.).

Stolberg, S., G. (2010). Obama Signs Away 'Don't Ask, Don't Tell'. *The New York Times*. 22. 12. 2010

(http://www.nytimes.com/2010/12/23/us/politics/23military.html?_r=0, 13. 5. 2015).

Weems, M. (2011). Zap. *Qualia Folk* 8. 12. 2011
(<http://www.qualiafolk.com/2011/12/08/zap/>, 7. 3. 2015).

The White House (2009). Remarks by the President at Human Rights Campaign Dinner. *The Office of the Press Secretary* 11. 20. 2009
(<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/remarks-president-human-rights-campaign-dinner>, 10. 4. 2015).

The White House (2011). Remarks by the President at the Human Rights Campaign's Annual National Dinner. *The Office of the Press Secretary* 1. 10. 2011
(<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2011/10/01/remarks-president-human-rights-campaigns-annual-national-dinner>, 10. 4. 2015).

Wolf, S. (2009). *Sexuality and socialism* (Chicago: Haymarker Books).

Zimmerman, B. (2000). *Lesbian histories and cultures: an encyclopedia* (New York City: Garland Publishing Inc).

7. RESUMÉ

The main aim of this bachelor thesis is to introduce some of the main LGBT movements in the United States with a short overview of their history and interests and also to find out whether they have a significant influence of the views of LGBT community on society and changes that occur in the system of United states.

The three movements analysed in the thesis are the Gay Liberation Front, AIDS Coalition to Unleash Power and the Human Rights Campaign. All three have been involved in changes that led to greater equality of the LGBT community during the 20th and 21st century in the United States. Such changes include the rise of nationwide activism for gay rights, advocacy on behalf of the HIV positive and people diagnosed with AIDS or the campaign for ending of the “Don’t Ask, Don’t Tell“ policy of the United States army and raising awareness on LGBT issues among society.

Another part of the thesis is concerned with finding out how much of an influence do these LGBT movements have on the changes that are made in order to gain greater equality for the community and dealing with discriminatory measures in place. The thesis deals with measures such as the “Don’t Ask, Don’t Tell“ policy mentioned above, or the sodomy laws, second amendment to the Colorado constitution and the “Defense of Marriage Act“. Involvement of the LGBT movements in the process of repealing these discriminatory measures is important but it is not the only force that concerns itself with it.